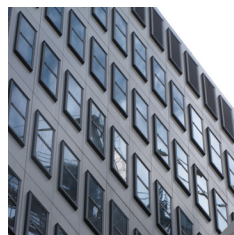
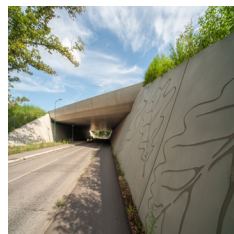

Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014

Disclaimer

Hoewel Bouwend Nederland en de BFBN bij de vervaardiging en samenstelling van deze brochure en de inhoud daarvan de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht hebben genomen, aanvaarden zij geen aansprakelijkheid voor schade ontstaan door daarin voorkomende onjuistheden. We sluiten daarom elke aansprakelijkheid uit voor schade die verband houdt met het gebruik van deze brochure.

Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten **2014**

Inhoudsopgave

Voorwoord	pagina 7
Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014	pagina 9
Toelichting op de Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014	pagina 25
Aandachtspunten Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014	pagina 39
Verschil Algemene voorwaarden 2007-2014	pagina 43

Voorwoord

Na herziening van de Algemene voorwaarden voor levering van betonproducten in 2007 bleek de bouw- en infrasector in korte tijd dusdanig veranderd te zijn, dat een update van de algemene voorwaarden wenselijk was. Toepassing van de Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten bleek in de praktijk op bepaalde onderdelen te knellen, waardoor bedrijven de Algemene voorwaarden voor levering van betonproducten niet meer van toepassing wilden verklaren op de overeenkomst.

In 2013 is een werkgroep bestaande uit leden van Bouwend Nederland en de Bond van Fabrikanten van Betonproducten Nederland (BFBN) gestart om de Algemene voorwaarden voor levering van betonproducten in lijn te brengen met de praktijk. In technisch opzicht is het nodige veranderd, maar het oogmerk is hetzelfde gebleven: een evenwichtige regeling bieden van de rechten en plichten van leverancier en afnemer.

Met de Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014 beogen Bouwend Nederland en de Bond van Fabrikanten van Betonproducten Nederland een praktische, evenwichtige regeling geboden te hebben.

In deze herziene algemene voorwaarden zijn de wederzijdse rechten en plichten zo volledig en duidelijk mogelijk vastgelegd.

De bijbehorende toelichting verduidelijkt waar nodig de diverse bepalingen.

Wij gaan er graag van uit dat deze voorwaarden breed gehanteerd en geaccepteerd zullen worden en daarmee een positieve bijdrage leveren aan goede verhoudingen in de bouwsector.

drs. M.J.M. Verhagen, voorzitter Bouwend Nederland

drs. ing. B.J.W.M. van Melick, voorzitter BFBN

Algemene voorwaarden

voor de levering van betonproducten 2014

Inhoudsopgave

1. Begrippen
2. Toepassing algemene voorwaarden
3. Offerte
4. Tekeningen en berekeningen
5. Prijs
6. Totstandkoming van de overeenkomst
7. Verplichtingen van de afnemer
8. Aansprakelijkheid van de afnemer
9. Verplichtingen van de leverancier
10. Keuring
11. Levertijd
12. Aflevering
13. Gebreken
14. Aansprakelijkheid van de leverancier
15. Aansprakelijkheid voor schade door aflevering
16. Overgang risico en eigendom
17. Tussentijdse wijziging en beëindiging van de overeenkomst
18. Meer en minder werk
19. Betaling
20. Ingebreke blijven van een partij
21. Geschillen
22. Slotbepaling

Algemene voorwaarden

voor de levering van betonproducten 2014

zoals gezamenlijk opgesteld door Bouwend Nederland en de Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland (BFBN).

Artikel 1. Begrippen

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

de leverancier:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de levering van het product is opgedragen of aan wie daartoe een offerte wordt gevraagd;

de afnemer:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die de opdracht voor levering van het product verstrekt, dan wel daartoe een offerte vraagt;

producten:

betonproducten met inbegrip van andere bijbehorende producten;

de overeenkomst:

de tussen leverancier en afnemer tot stand gekomen overeenkomst tot koop en verkoop van producten.

Artikel 2. Toepassing algemene voorwaarden

- 2.1 Deze voorwaarden gelden tussen leverancier en afnemer nadat zij door (een van) partijen van toepassing zijn verklaard op een offerte of een overeenkomst voor de levering van producten. Indien deze voorwaarden op een overeenkomst van toepassing zijn, gelden zij eveneens voor alle uit die overeenkomst voortvloeiende overeenkomsten.
- 2.2 Afwijkingen van deze algemene voorwaarden of aanvullingen hierop zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.

Artikel 3. Offerte

- 3.1 De gedagtekende offerte is bindend gedurende de daarin vermelde termijn. Indien geen termijn is vermeld, geldt de offerte 6 weken.
- 3.2 Indien geen opdracht wordt verleend, is de leverancier gerechtigd de met het tot stand brengen van de offerte gemoeide kosten aan de afnemer in rekening te

brengen, indien en voor zover dit vóór het uitbrengen van de offerte schriftelijk is overeengekomen.

Artikel 4. Tekeningen en berekeningen

- 4.1 Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen, die door een partij of in haar opdracht door een externe ontwerper zijn vervaardigd, blijven eigendom van die partij. Zij mogen door de wederpartij niet aan derden ter hand worden gesteld of getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte of opdracht te verkrijgen, dan wel enig voordeel voor zichzelf en/of derden te behalen. Indien geen opdracht wordt verleend, dienen deze bescheiden binnen 14 dagen na een daartoe gedaan schriftelijk verzoek, dat uiterlijk binnen 3 maanden na de dagtekening van de offerte dient te worden gedaan, franco te worden teruggezonden.
- 4.2 Met inachtneming van het in het derde en vierde lid bepaalde, heeft de afnemer echter de vrije beschikking over de in het eerste lid bedoelde gegevens, ongeacht de vorm waarin zij zijn vastgelegd, indien hij de vergoeding als bedoeld in artikel 3, tweede lid, heeft betaald, dan wel - ingeval die vergoeding niet is overeengekomen - indien alsnog schriftelijk een vergoeding wordt overeengekomen.
- 4.3 Gegevens over fabricage- en/of constructiemethoden, waarop het auteursrecht van toepassing is, of ten aanzien waarvan een ontwerper als bedoeld in het eerste lid een voorbehoud heeft gemaakt, mogen door de wederpartij niet worden gebruikt, gekopieerd, aan derden getoond of bekendgemaakt, tenzij daarvoor schriftelijk toestemming is verleend.
- 4.4 Onder derden zijn in het voorgaande lid niet begrepen de opdrachtgever van het werk, waarvoor het product is bestemd, alsmede degenen die voor de uitvoering van dat werk van bedoelde gegevens gebruik moeten maken.
- 4.5 Partijen kunnen bij overtreding van het bepaalde in dit artikel, vergoeding vorderen van de uit de overtreding voortvloeiende schade.

Artikel 5. Prijs

- 5.1 Prijzen zijn exclusief omzetbelasting en zijn gebaseerd op de belastingen, heffingen, lonen, sociale lasten, materiaal- en grondstofprijzen en andere kosten, zoals die gelden op de datum van schriftelijke offerte.
- 5.2 Onverminderd het bepaalde in het volgende lid en het bepaalde in artikel 18 onder b, leidt een wijziging van de in het eerste lid bedoelde lonen, prijzen of

andere kosten, alleen dan tot wijziging van een overeengekomen prijs, voor zover partijen de verrekening van wijzigingen van deze kostenfactoren tevoren schriftelijk zijn overeengekomen.

- 5.3 Indien de leverancier extra kosten moet maken:
- die het gevolg zijn van kostenverhogende omstandigheden waarvoor geldt dat bij het tot stand komen van de overeenkomst geen rekening behoefde te worden gehouden met de kans dat zij zich zouden voordoen en
  - die de leverancier niet kunnen worden toegerekend en
  - die in verhouding tot de prijs van de levering aanzienlijk zijn, dient hij de afnemer hiervan onverwijld op de hoogte te stellen. Alsdan zullen partijen op korte termijn met elkaar in overleg treden over de vraag in hoeverre de leverancier de kostenverhoging in redelijkheid en billijkheid aan de afnemer kan doorberekenen.
- 5.4 De afnemer is gerechtigd de medewerking aan de aflevering op te schorten totdat de kostenverhogende omstandigheden zich niet langer voordoen, of totdat de leverancier een oplossing heeft voorgesteld die door de afnemer in redelijkheid niet kan worden afgewezen.

Artikel 6. Totstandkoming van de overeenkomst

- 6.1 De overeenkomst komt tot stand door een schriftelijke of mondelinge opdracht tot levering van het product op grond van de offerte.
- 6.2 Indien de afnemer een opdracht geeft aan de leverancier in afwijking van de door de leverancier opgestelde offerte, dient de afnemer de afwijking van de offerte duidelijk kenbaar te melden aan de leverancier.
- 6.3 Indien de afnemer schriftelijk opdracht geeft, wordt de opdracht van de afnemer met inachtneming van het bepaalde in artikel 6.2, geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven, tenzij de leverancier de afnemer binnen 14 dagen na ontvangst van de opdracht kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud.
- 6.4 Indien de afnemer mondeling opdracht geeft, wordt een schriftelijke opdrachtbevestiging van de afnemer met inachtneming van het bepaalde in artikel 6.2, geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven, tenzij de leverancier de afnemer binnen 14 dagen na ontvangst van de opdrachtbevestiging kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud. Als de afnemer niet binnen 14 dagen na de mondelinge opdracht de opdracht schriftelijk aan de leverancier bevestigt, wordt de schriftelijke opdrachtbevestiging van de leverancier geacht de inhoud van de

het overeengekomene juist weer te geven tenzij de afnemer de leverancier onverwijld, doch uiterlijk binnen 7 dagen, kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud. In afwijking van bovenstaande kunnen partijen overeenkomen dat leverancier de mondelinge opdracht schriftelijk bevestigt aan de afnemer. De in dit lid overeengekomen informatieplichten gelden in dat geval voor de andere partij een en ander onder handhaving van de gestelde termijnen.

- 6.5 Bij levering uit voorraad of magazijn na totstandkoming van de overeenkomst geldt de door of namens de afnemer ondertekende ontvangstbevestiging als schriftelijke bevestiging van de opdracht aan de leverancier.
- 6.6 Op wijzigingen in en aanvullingen op de overeenkomst of nadere afspraken is het bepaalde in de eerste vier leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. Verplichtingen van de afnemer

- 7.1 De afnemer zorgt ervoor dat de leverancier overeenkomstig diens aanwijzingen tijdig kan beschikken over de voor de vervaardiging van het product benodigde gegevens en wijst hij de leverancier daarbij op de eisen die hij aan het product stelt in verband met de bijzondere functie of het bijzondere gebruik van het product in het desbetreffende project, zulks met inbegrip van overheidsvoorschriften van bijzondere aard.
- 7.2 De afnemer is verplicht de leverancier onverwijld te wijzen op voor de afnemer klaarblijkelijke fouten of gebreken in constructies en werkwijzen, bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen, die de leverancier blijkens de door hem aan de afnemer verstrekte stukken voornemens is te leveren respectievelijk toe te passen.

Artikel 8. Aansprakelijkheid van de afnemer

- 8.1 De afnemer draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem vervaardigde tekeningen en berekeningen, voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen, alsmede voor de door of namens hem verstrekte gegevens, tekeningen en berekeningen.
- 8.2 De afnemer is aansprakelijk voor schade die wordt veroorzaakt door bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen, welke door of namens hem ter beschikking zijn gesteld of voorgeschreven en naar hun aard ongeschikt blijken te zijn voor het doel waarvoor zij volgens de overeenkomst bestemd zijn.
- 8.3 Indien de afnemer het product niet afneemt op het met inachtneming van artikel 11 vastgestelde tijdstip, is hij aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende

directe schade (met inbegrip van een redelijke vergoeding voor opslag), voor zover het niet afnemen aan de afnemer kan worden toegerekend.

Artikel 9. Verplichtingen van de leverancier

- 9.1 De leverancier garandeert dat het product een goede hoedanigheid bezit, geschikt is voor het doel waarvoor het blijkens de overeenkomst bestemd is en voldoet aan de geldende normen, alsmede aan de in de overeenkomst aan het product gestelde eisen.
- 9.2 De leverancier staat in voor de naleving van de ten tijde van de offerte voor de levering van belang zijnde overheidsvoorschriften en beschikkingen van overheidswege. De gevolgen van de naleving van overheidsvoorschriften van bijzondere aard zijn echter niet voor rekening van de leverancier, tenzij de afnemer hem van deze voorschriften op grond van artikel 7.1 in kennis heeft gesteld, of redelijkerwijze moet worden aangenomen dat de leverancier die voorschriften had behoren te kennen.
- 9.3 Indien een toeleverancier van de leverancier op te verwerken materialen, onderdelen of constructies een verdergaande garantie geeft dan voor de afnemer uit de overeenkomst voortvloeit, wordt die verdergaande garantie eveneens geacht deel uit te maken van de rechtsverhouding tussen leverancier en afnemer. De leverancier is verplicht de afnemer schriftelijk van die verdergaande garantie in kennis te stellen.
- 9.4 Bij de totstandkoming van de overeenkomst kan de afnemer van de leverancier verlangen dat deze het product of onderdelen daarvan niet door derden zal laten leveren of vervaardigen dan met schriftelijke goedkeuring van de afnemer.
- 9.5 De leverancier is verplicht de afnemer onverwijld te wijzen op voor hem klaarblijkelijke fouten of gebreken in door of namens de afnemer vervaardigde tekeningen en berekeningen, dan wel in door of namens de afnemer verstrekte gegevens, dan wel in door of namens de afnemer voorgeschreven of ter beschikking gestelde bouwstoffen, materialen en hulpmiddelen.
- 9.6 De leverancier vrijwaart de afnemer tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade voor zover deze is veroorzaakt door en toe te rekenen is aan de leverancier, zijn hulppersonen, zijn personeel, zijn toeleveranciers of zijn transporteurs.

Artikel 10. Keuring

Met inachtneming van hetgeen over de keuringsmethoden is overeengekomen, heeft de afnemer het recht om het product, of de wijze waarop het wordt vervaardigd, te keuren of te laten keuren, teneinde vast te stellen of het product voldoet aan hetgeen is overeengekomen. In geval van afkeuring op goede gronden komen de kosten van de keuring voor rekening van de leverancier. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, vindt keuring plaats in de fabriek of op het terrein van de leverancier.

Artikel 11. Levertijd

- 11.1 Ter bepaling van de levertijd wordt voor de aflevering een bepaalde datum, dan wel een bepaalde datum met een bepaald tijdstip, dan wel een tijdvak in de overeenkomst vermeld.
- 11.2 Indien voor de aflevering een bepaalde datum, dan wel een bepaalde datum met een bepaald tijdstip, in de overeenkomst zijn vermeld, dient aflevering op die datum, c.q. op die datum en op het tijdstip plaats te hebben.
- 11.3 Indien voor de aflevering een tijdvak in de overeenkomst is vermeld, dient de aflevering binnen dat tijdvak plaats te hebben, met dien verstande dat de datum, dan wel de datum en het tijdstip, worden bepaald met inachtneming van het in het volgende lid bepaalde.
- 11.4 De afnemer zal tijdig, doch ten minste 5 werkdagen voor de aanvang van het tijdvak afroepen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Bij dit afroepen komen partijen de datum, dan wel de datum en het tijdstip van aflevering binnen het tijdvak nader overeen, of komen zij een andere datum, c.q. een andere datum met tijdstip van aflevering overeen, dan wel een nieuw tijdvak voor aflevering. Het aldus nader overeengekomene wordt door de afnemer schriftelijk aan de leverancier bevestigd.
- 11.5 Indien de leverancier zijn verplichtingen op een ingevolge dit artikel overeengekomen datum ongeacht het tijdstip, dan wel op een overeengekomen datum met tijdstip niet nakomt, is hij van rechtswege in verzuim.
- 11.6 Indien de leverancier op grond van het in dit artikel bepaalde in verzuim is, is hij aansprakelijk voor hetgeen redelijkerwijs als directe schade als gevolg van dat niet nakomen is aan te merken, een en ander voor zover het niet nakomen aan de leverancier kan worden toegerekend. De leverancier is alsdan gehouden tot betaling van de eventuele meerprijs, de extra gemaakte kosten en de directe schade als gevolg van de vertraging.

11.7 De afnemer is gehouden de schade, die voortvloeit uit een niet nakomen als bedoeld in het vorige lid, zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12. Aflevering

12.1 De plaats en de wijze van aflevering worden in de overeenkomst bepaald.

Als aflevering geldt het aanbieden van de goederen op de overeengekomen plaats en tijd, ook indien de afnemer de goederen niet in ontvangst neemt.

Op dit tijdstip gaat de termijn in als bedoeld in artikel 13, eerste lid. Indien de aflevering echter op een later tijdstip geschiedt als gevolg van voor rekening van de leverancier komende omstandigheden, gaat de in de vorige zin bedoelde termijn op dat latere tijdstip in.

12.2 Het transport naar de plaats van aflevering met inbegrip van het laden en lossen is voor rekening en risico van de leverancier, tenzij ingevolge het vierde of vijfde lid anders is overeengekomen.

12.3 De afnemer zorgt er voor dat de vervoermiddelen de losplaats goed en over een behoorlijk berijdbaar en toegankelijk terrein, dan wel over water, kunnen bereiken, alsmede dat voldoende ruimte voor aflevering beschikbaar is.

12.4.1 Indien levering franco werk niet-gelost is overeengekomen, zal voor elke vracht onmiddellijk aansluitend op het tijdstip van aankomst een losuur worden toegestaan. Meer losuren kunnen in rekening worden gebracht. De aflevering dient zodanig te geschieden dat het lossen in normale werktijd kan geschieden. Om dit te bewerkstelligen treden partijen daarover tijdig met elkaar in overleg.

12.4.2 Het lossen door de afnemer geschiedt met voldoende geschikt personeel en materiaal en op aanwijzing van de transporteur.

12.4.3 Indien het lossen door de afnemer geschiedt en de leverancier daartoe hulpmiddelen aan de afnemer ter beschikking heeft gesteld, is de afnemer vanaf het moment dat de hulpmiddelen op het terrein zijn aangevoerd, verantwoordelijk voor het juiste gebruik van die hulpmiddelen.

12.5 Indien levering af fabriek is overeengekomen, wordt het product geacht te zijn afgeleverd zodra dit in of op de vervoermiddelen is geladen.

Artikel 13. Gebreken

13.1 De afnemer is verplicht om binnen 24 uur na aflevering op de overeengekomen

locatie (het weekeinde, feest- en collectieve vrije dagen niet meegerekend) aan de leverancier mededeling te doen van die gebreken, die bij aflevering zonder nader onderzoek door hem zijn geconstateerd. Deze termijn belooft evenwel 10 dagen indien de wijze waarop de producten zijn verpakt of opgetast, er redelijkerwijze aan in de weg staat, dat de afnemer de producten bij aflevering in volle omvang in ogenschouw kan nemen. De gevolgen van het niet-nakomen door de afnemer van de in de vorige zinnen bedoelde verplichting gelden eveneens als het gebreken betreft die de afnemer zonder nader onderzoek in redelijkheid had kunnen of moeten constateren.

13.2 De in ontvangstneming van de producten door de afnemer laat de aansprakelijkheid van de leverancier voor eventuele verborgen gebreken op grond van artikel 14 onverlet.

13.3 Onverminderd het bepaalde in artikel 9, eerste lid zullen, indien en voor zover omtrent de hoedanigheid van het product overigens niets uitdrukkelijk is overeengekomen, geringe afwijkingen in maat, kleur, oppervlakte, structuur, eventuele kalkuitslag en andere geconstateerde kleine gebreken geen reden tot afkeuring zijn.

Artikel 14. Aansprakelijkheid van de leverancier

14.1 Onverminderd het in artikel 13.1, in de wet en het in de volgende leden bepaalde en behoudens aan eventuele toepasselijke garanties door de afnemer te ontlenen aanspraken, is de leverancier na aflevering niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het product.

14.2 Indien het product of enig onderdeel daarvan een verborgen gebrek bevat dat aan de leverancier kan worden toegerekend en waarvan de afnemer de leverancier binnen zes weken na ontdekking mededeling heeft gedaan, is de leverancier voor dat gebrek ten opzichte van de afnemer aansprakelijk. Een gebrek is als een verborgen gebrek aan te merken indien het door de afnemer niet bij de aflevering is geconstateerd of daarbij redelijkerwijs niet geconstateerd kon worden. De rechtsvordering uit hoofde van verborgen gebrek is niet ontvankelijk, indien deze wordt ingesteld na verloop van 5 jaar na de dag van aflevering. Indien partijen in de overeenkomst een andere ingangsdatum van die termijn hebben afgesproken, is de rechtsvordering uit hoofde van een verborgen gebrek niet ontvankelijk na verloop van 5 jaar na de overeengekomen ingangsdatum. Als een onderhoudstermijn is overeengekomen, begint de termijn van 5 jaar te lopen direct na afloop van de onderhoudstermijn. Indien de afnemer echter ten opzichte van zijn opdrachtgever voor verborgen gebreken langer dan gedurende deze termijn aansprakelijk is, de afnemer zulks schriftelijk aan de leverancier heeft medegedeeld en de leverancier zich daarmee

schriftelijk heeft verenigd, wordt de termijn tot die langere duur verlengd.

14.3 Ingeval een verborgen gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering uit hoofde van dit gebrek niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van 10 jaar na aflevering, of, indien partijen in de overeenkomst een andere ingangsdatum van die termijn hebben afgesproken, na verloop van 10 jaar na de overeengekomen ingangsdatum. Als een onderhoudstermijn is overeengekomen, begint de termijn van 10 jaar te lopen direct na afloop van de onderhoudstermijn. Indien de afnemer echter ten opzichte van zijn opdrachtgever voor ernstige gebreken langer dan gedurende deze termijn aansprakelijk is, de afnemer zulks schriftelijk aan de leverancier heeft medegedeeld en de leverancier zich daarmee schriftelijk heeft verenigd, wordt de termijn tot die langere duur verlengd.

Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken, indien het de hechtheid van het product of van een essentieel onderdeel daarvan, dan wel van het werk van de afnemer in gevaar brengt.

Een ernstig gebrek dat zich binnen 10 jaar na aflevering, of binnen 10 jaar na de overeengekomen ingangsdatum, dan wel in geval van een onderhoudstermijn binnen 10 jaar na afloop van de onderhoudstermijn, openbaart, wordt, behoudens tegenbewijs door de leverancier, geacht het gevolg te zijn van een aan de leverancier toe te rekenen omstandigheid.

Artikel 15. Aansprakelijkheid voor schade door aflevering

De leverancier is aansprakelijk voor schade aan het werk van de afnemer, voor zover de schade door aflevering van het product is veroorzaakt en aan de leverancier, waaronder begrepen zijn personeel, zijn toeleveranciers of zijn transporteurs, is toe te rekenen. Onder schade aan het werk wordt slechts verstaan schade aan het geheel of gedeeltelijk door de afnemer ten behoeve van zijn opdrachtgever gebouwde of gemaakte, schade aan op het werkterrein aanwezige eigendommen van de afnemer of van de opdrachtgever van de afnemer, alsmede schade aan op het werkterrein aanwezige hulpwerken, bouwstoffen en hulpmiddelen. Iedere aansprakelijkheid van de leverancier voor andere schade aan het werk van de afnemer door aflevering van het product, is uitgesloten, behoudens waar het de schade betreft, bedoeld in artikelen 6:185, 6:190 en 6:192 van het Burgerlijk Wetboek. Bij de bepaling van de omvang van de schadevergoeding wordt rekening gehouden met de verhouding tussen de ontstane schade en de prijs van het product, alsmede met de vraag in hoeverre de schade gedekt is door een verzekering ten behoeve van de leverancier.

Artikel 16. Overgang risico en eigendom

16.1 Het product is na aflevering voor risico van de afnemer.

- 16.2 Onverminderd het bepaalde in de wet, wordt het product eerst eigendom van de afnemer nadat hij heeft voldaan aan zijn uit de levering van dat product voortvloeiende betalingsverplichtingen.
- 16.3 Zolang de leverancier als eigenaar dient te worden aangemerkt, verplicht de afnemer zich jegens hem om het geleverde product zorgvuldig te behandelen en dit noch te verpanden, noch te verwerken, over te dragen of af te geven, anders dan in het kader van de normale bedrijfsvoering.

Artikel 17. Tussentijdse wijziging en beëindiging van de overeenkomst

- 17.1 Indien het aan de afnemer opgedragen werk, waartoe de levering door de leverancier plaatsvindt, wordt geschorst of tijdelijk stilgelegd, is de afnemer bevoegd de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te schorten.
- 17.2 In het in het eerste lid bedoelde geval heeft de leverancier recht op vergoeding van de directe schade die hij ten gevolge van de opschorting lijdt.
- 17.3 Indien het aan de afnemer opgedragen werk, waartoe de levering door de leverancier plaatsvindt, in onvoltooide staat wordt beëindigd, dan wel indien de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt opgezegd, is de afnemer bevoegd de onderhavige overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Hetzelfde geldt indien de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt ontbonden.
- 17.4 In de in het vorige lid bedoelde gevallen, evenals in de gevallen van tussentijdse beëindiging van de overeenkomst door de afnemer en van het door de afnemer in onvoltooide staat beëindigen van het opgedragen werk – anders dan voor zover dit aan de leverancier is toe te rekenen – heeft de leverancier recht op de prijs, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten.
- 17.5 Indien tijdens de uitvoering van de overeenkomst blijkt dat het product of een onderdeel daarvan door overmacht of een andere oorzaak niet of slechts gewijzigd kan worden geleverd, is de partij die dit bemerkt verplicht om hiervan onverwijld mededeling te doen aan de wederpartij teneinde in onderling overleg, hetzij de uitvoering van de overeenkomst aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen, hetzij tot een andere redelijke oplossing te komen. Dit laat aansprakelijkheid van partijen op grond van de overeenkomst onverlet.

- 17.6 Onverminderd het bepaalde in de wet heeft ieder der partijen het recht om de overeenkomst door een schriftelijke mededeling geheel of gedeeltelijk te ontbinden, indien:
- a. de duur en/of de gevolgen van de opschorting als bedoeld in het eerste lid, dan wel een overmachttoestand dit redelijkerwijs rechtvaardigen en/of;
  - b. in het geval als bedoeld in het vorige lid, na verloop van een maand geen redelijke oplossing ter zake van prijs, technische uitvoering, of levertijd kan worden gevonden.

Artikel 18. Meer en minder werk

Verrekening van meer en minder werk vindt plaats:

- a. ingeval van wijzigingen van de overeenkomst;
- b. ingeval van aanwijzingen door of vanwege de overheid op grond van wettelijke voorschriften of beschikkingen, voor zover deze voor of bij het sluiten van de overeenkomst niet waren te voorzien;
- c. ingeval van afwijkingen van de bedragen van stelposten;
- d. ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
- e. in de gevallen waarin verrekening van meer en minder werk in de overeenkomst is voorgeschreven.

Artikel 19. Betaling

- 19.1 De afnemer is verplicht facturen binnen 30 dagen na factuurdatum, tenzij anders overeengekomen, te voldoen. Indien de afnemer een product of een gedeelte daarvan, met inachtneming van het bepaalde in de overeenkomst, op goede gronden heeft afgekeurd, is hij gerechtigd de betaling met betrekking tot het afgekeurde deel op te schorten.
- 19.2 Bij overschrijding van de betalingstermijn is de leverancier gerechtigd om over het eventueel opeisbare bedrag de wettelijke handelsrente te berekenen als bedoeld in artikelen 6:119a en 6:120 van het Burgerlijk Wetboek.
- 19.3 Ingeval de afnemer per vervaldatum van een factuur nog niet betaald heeft zonder zich terecht op een wettelijk of contractueel opschortingsrecht te hebben beroepen, is de leverancier bevoegd:
- a. de daartegenover staande leveringsverplichting op te schorten totdat die betaling, vermeerderd met de opengevallen rente als bedoeld in lid 2, is geschied, of
  - b. voor hetgeen nog te leveren is contante betaling of vooruitbetaling, dan wel genoegzame zekerheidstelling, te verlangen.

Artikel 20. In gebreke blijven van een partij

- 20.1 Indien een partij in gebreke blijft en indien uit de overeenkomst voortvloeit dat daaraan een fatale termijn is verbonden, is de nalatige partij onmiddellijk in verzuim.
- 20.2 Indien een partij andere op haar rustende verplichtingen uit deze overeenkomst niet nakomt en de wederpartij haar in verband daarmee schriftelijk in gebreke dient te stellen, zal deze de nalatige partij daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog haar verplichtingen na te komen.
- 20.3 De wederpartij is in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de nalatige partij zodanige maatregelen te nemen als zij ten nutte van de uitvoering van de overeenkomst in redelijkheid dienstig oordeelt. Partijen zorgen ervoor dat de kosten, die voortvloeien uit de toepassing van de bedoelde maatregelen, binnen redelijke grenzen blijven.
- 20.4 Indien een partij op grond van het in de vorige leden bepaalde in verzuim is, is de wederpartij gerechtigd de overeenkomst te ontbinden, onverminderd haar recht op nakoming en/of schadevergoeding.
- 20.5 Onverminderd het bepaalde in de wet wordt een partij geacht van rechtswege in verzuim te zijn in geval:
- a. zij in staat van faillissement wordt verklaard;
  - b. zij surseance van betaling aanvraagt;
  - c. ten laste van haar door een derde enig rechtmatig beslag wordt gelegd, tenzij dit binnen een maand, al dan niet tegen zekerheidstelling, wordt opgeheven;
  - d. zij de bedrijfsuitvoering staakt.
- 20.6 In een geval als in het voorgaande lid bedoeld, heeft de wederpartij het recht om in de gevallen sub a, b en d zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst de overeenkomst onmiddellijk schriftelijk te ontbinden en in het geval sub c na rechterlijke tussenkomst en dan alleen als het beslag de ontbinding rechtvaardigt.
- 20.7 Indien een partij tot invordering overgaat, is de nalatige partij buitengerechtelijke incassokosten verschuldigd als bedoeld in artikel 6:96 van het Burgerlijk Wetboek, met een minimum van € 250,--.
- 20.8 Het in de voorgaande leden bepaalde, laat onverlet het recht van de wederpartij:
- a. om direct volledige betaling te vorderen van hetgeen de nalatige partij op

grond van de overeenkomst verschuldigd is;
b. alle overige rechten geldend te maken ter zake van tekortkomingen zoals elders in deze voorwaarden of de overeenkomst bepaald.

Artikel 21. Geschillen

- 21.1 Voor de beslechting van de in dit artikel bedoelde geschillen doen partijen afstand van hun recht deze aan de gewone rechter voor te leggen, behoudens ingeval van het nemen van conservatoire maatregelen en de voorzieningen om deze in stand te houden of op te heffen.
- 21.2 Alle geschillen, – daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de overeenkomst of van de overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel zijn tussen partijen mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig de regelen, beschreven in de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw in Nederland, zoals deze drie maanden voor het tot stand komen van de overeenkomst luiden.
- 21.3 In afwijking van het in het tweede lid bepaalde kunnen geschillen, welke tot de competentiegrens van de Rechtbank sector behoren, ter keuze van de meest gereede partij ter beslechting aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd.

Artikel 22. Slotbepaling

Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is het Nederlandse recht van toepassing.

Toelichting op de Algemene voorwaarden

voor de levering van betonproducten 2014

Inhoudsopgave

1. Toepasselijkheid
2. Offerte / aanbieding
3. Prijs en kosten
4. Overeenkomst en totstandkoming daarvan
5. Informatieplichten en waarschuwingsplichten
6. Levering
7. Kwaliteit
8. Aansprakelijkheid
9. Betaling
10. Opschorting
11. Ontbinding
12. Ingebreke blijven
13. Geschillen

Toelichting op de Algemene voorwaarden

voor de levering van betonproducten 2014

1. Toepasselijkheid

De Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014 zijn gezamenlijk vastgesteld door Bouwend Nederland en de Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland (BFBN). Deze voorwaarden kunnen worden gedownload van de websites van Bouwend Nederland (www.bouwendnederland.nl) en de BFBN (www.bfbn.nl).

De voorwaarden zijn bedoeld om van toepassing te worden verklaard op de levering van betonproducten met inbegrip van de bijbehorende producten (**artikel 1**). Hieronder valt echter niet het aanbrengen van de betonproducten in het werk, zoals door monteren, heien, etc. Indien het aanbrengen van de betonproducten ook door de leverancier moet gebeuren, zal daartoe dus een afzonderlijke (aannemings-) overeenkomst gesloten moeten worden.

De voorwaarden zijn niet alleen van toepassing op een gesloten overeenkomst, maar ook reeds op een offerte. Daartoe is uiteraard wel vereist dat in de overeenkomst c.q. in de offerte naar de toepasselijkheid van de voorwaarden wordt verwezen. Wil een partij zich met succes op algemene voorwaarden kunnen beroepen, dan zal zij die in principe voor of bij het aangaan van de overeenkomst aan de wederpartij ter hand moeten stellen.

In de voorwaarden en deze toelichting wordt er vanuit gegaan dat:

- offerte wordt gedaan door de leverancier;
- opdracht wordt gegeven door de afnemer en;
- de opdrachtbevestiging wordt opgesteld door de afnemer, bij gebreke waarvan de leverancier de opdracht schriftelijk aan de afnemer kan bevestigen.

Bij een schriftelijke offerte en een schriftelijke opdracht wordt er van uitgegaan dat daarna geen schriftelijke opdrachtbevestiging meer plaatsvindt. Een schriftelijke opdrachtbevestiging hoeft enkel plaats te vinden indien de opdracht mondeling verstrekt is.

Het kan echter voorkomen, dat naar de mening van een partij een schriftelijke opdrachtbevestiging de inhoud van het overeengekomene niet juist weergeeft. In hoofdstuk 4 van deze toelichting wordt ingegaan op de situatie dat de opdracht niet aansluit op de offerte en de situatie dat de schriftelijke opdrachtbevestiging niet aansluit op de offerte of de mondelinge opdracht.

Om discussies tussen partijen over de inhoud van de overeenkomst te voorkomen, wordt aan afwijkingen ten opzichte van de voorwaarden geen waarde toegekend, indien die niet schriftelijk zijn overeengekomen (**artikel 2.2**).

2. Offerte/aanbieding

De gedagtekende schriftelijke offerte is 6 weken bindend tenzij er een andere termijn in de offerte genoemd wordt (**artikel 3.1**).

Indien de leverancier een rekenvergoeding wenst te ontvangen ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan het uitbrengen van de offerte, dient hij dit vóór het uitbrengen van de offerte schriftelijk overeen te komen met de afnemer (**artikel 3.2**). In de praktijk zal dat dus gebeuren in reactie op het verzoek van de afnemer om een offerte te doen. Het overeenkomen van een dergelijke vergoeding ligt meer in de rede wanneer aanzienlijk meer reken- of tekenwerk moet gebeuren om de offerte te kunnen uitbrengen, dan wanneer het doen van een prijsaanbieding met betrekkelijk weinig inspanning kan gebeuren. De hier bedoelde rekenkosten moeten uiteraard worden onderscheiden van de kosten die nogal eens moeten worden gemaakt om na verlening van de opdracht detailtekeningen e.d. te maken. Tenzij anders is overeengekomen behoren die kosten tot de normale uitvoering van de opdracht.

Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen blijven eigendom van de partij die ze heeft ingebracht. Zij mogen niet door de wederpartij aan derden worden getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte of opdracht te verkrijgen of enig voordeel voor zichzelf of voor derden te behalen (**artikel 4.1**).

Indien geen opdracht wordt verleend, dienen deze bescheiden binnen 14 dagen na een daartoe gedaan schriftelijk verzoek te worden teruggezonden. Omdat dat verzoek bij het niet verlenen van een opdracht tot 3 maanden na een offerte kan worden gedaan, betekent dit dat op de houder van de tekeningen e.d. de plicht rust om de tekeningen e.d. tot 3 maanden na de offerte te bewaren.

Het bovenstaande geldt echter niet indien er een vergoeding, als bedoeld in **artikel 3.2**, is betaald, dan wel – wanneer een dergelijke vergoeding niet is overeengekomen – alsnog een vergoeding wordt overeengekomen (**artikel 4.2**).

3. Prijs en Kosten

Wijzigingen in lonen, prijzen en andere kosten kunnen alleen dan tot wijzigingen in de prijs leiden indien partijen vooraf schriftelijk de verrekening van deze wijzigingen zijn overeengekomen (artikel 5.2).

Daarbij moeten voorts afspraken worden gemaakt over:

- De berekeningsmethodiek;
- De kosten(componenten) die voor verrekening in aanmerking komen;
- Het aandeel dat deze kosten(componenten) van de totale prijs uitmaken (kostenbestanddeel);
- De indexcijfers die voor de berekening van de prijsmutaties worden gehanteerd.

Iedere verrekening is in principe gebaseerd op de volgende formule:

$$P1 = P0 + a \cdot P0 \cdot \frac{Pi1}{Pi2} =$$

P1 = De prijs bij aflevering.

P0 = De prijs bij het afsluiten van het contract.

a = Het aandeel van de te verrekenen kostencomponenten in de prijs bij het afsluiten van het contract.

Pi1 = Prijsindexcijfer bij aflevering.

Pi2 = Prijsindexcijfer bij het afsluiten van het contract.

Bij het intreden van bepaalde kostenverhogende omstandigheden kan de leverancier deze in rekening brengen. De leverancier stelt de afnemer onmiddellijk op de hoogte van de kostenverhogende omstandigheid. Voorbeelden van kostenverhogende omstandigheden kunnen zijn vorst of abnormale waterstand. Vorst en abnormale waterstand zijn echter niet per definitie een kostenverhogende omstandigheid, maar kunnen dat zijn wanneer sprake is van een zo uitzonderlijke situatie, dat levering tegen de tevoren overeengekomen prijs in redelijkheid niet meer van de leverancier gevergd kan worden. Het uitzonderlijke zit daarbij niet zozeer in het verschijnsel an sich als wel in de mate waarin het verschijnsel zich voordoet.

De afnemer is gerechtigd de medewerking aan de aflevering op te schorten in geval is voldaan aan de eisen als opgesomd in **artikel 5.4**.

4. Overeenkomst en totstandkoming daarvan

De overeenkomst komt tot stand doordat de afnemer de offerte van de leverancier aanvaardt. Die aanvaarding gebeurt door het verstrekken van een mondelinge of schriftelijke opdracht. Het tijdstip van totstandkoming van de overeenkomst is – naar regels van algemeen verbintenissenrecht – het moment waarop de leverancier, die de offerte heeft uitgebracht, de opdracht ontvangt.

Wanneer schriftelijk offerte is gedaan door de leverancier en daarop een schriftelijke opdracht van de afnemer volgt, sluiten die – als het goed is – geheel op elkaar aan. Als het goed is geldt hetzelfde voor een mondelinge opdracht door de afnemer en een daarop door hem verzonden schriftelijke opdrachtbevestiging.

Deze algemene voorwaarden houden rekening met de mogelijkheid dat de schriftelijke offerte en de opdracht niet op elkaar aansluiten. Wijkt de opdracht van de afnemer af van de schriftelijke offerte van de leverancier, dan dient de afnemer de afwijking van de offerte duidelijk kenbaar te maken en de leverancier daarvoor dus te waarschuwen. (**artikel 6.2**). Indien de leverancier het niet eens is met de (afwijkende) schriftelijke opdracht van de afnemer, kan de leverancier binnen 14 dagen na ontvangst van de opdracht schriftelijk zijn bezwaren tegen de opdracht uiten (**artikel 6.3**). In dat geval is er geen sprake van een opdracht. Maakt de leverancier niet

binnen 14 dagen na ontvangst van de opdracht bezwaar, dan wordt de opdracht van de afnemer geacht de inhoud van de overeenkomst correct weer te geven, is er sprake van een stilzwijgende aanvaarding van de afwijkende opdracht en is er een overeenkomst tussen partijen tot stand gekomen.

Wanneer een schriftelijke offerte is uitgebracht door de leverancier en daarop een mondelinge opdracht van de afnemer volgt, dan zal de afnemer binnen 14 dagen na de mondelinge opdracht van de leverancier, de opdracht schriftelijk aan de leverancier bevestigen. Volgt de schriftelijke opdrachtbevestiging door de afnemer niet binnen 14 dagen, dan zal de leverancier de opdracht schriftelijk bevestigen aan de afnemer (**artikel 6.4**). Ook in de situatie van een mondelinge opdracht geldt dat bij de schriftelijke opdrachtbevestiging melding moet worden gemaakt van een eventuele afwijking van de schriftelijke offerte. Indien de leverancier respectievelijk de afnemer het niet eens is met de (afwijkende) schriftelijke opdrachtbevestiging, kan de leverancier binnen 14 dagen, respectievelijk kan de afnemer binnen 7 dagen, na ontvangst van de opdrachtbevestiging schriftelijk bezwaar maken tegen de opdrachtbevestiging (**artikel 6.4**).

Partijen kunnen in afwijking van het bovenstaande afspreken dat, in geval van een schriftelijke offerte van de leverancier die wordt gevolgd door een mondelinge opdracht van afnemer, de leverancier – en dus niet de afnemer - de opdracht schriftelijk bevestigt. In een dergelijke situatie zijn de genoemde informatieplichten en termijn over en weer van toepassing: indien de schriftelijke opdrachtbevestiging door de leverancier niet binnen 14 dagen volgt, zal de afnemer de opdracht schriftelijk bevestigen.

Wordt niet binnen de gestelde termijnen bezwaar geuit, dan wordt de opdrachtbevestiging geacht de inhoud van de overeenkomst correct weer te geven dan wel is er sprake van een stilzwijgende aanvaarding van de afwijkende opdrachtbevestiging en is er een overeenkomst tussen partijen tot stand komen. Worden er wel bezwaren geuit dan is er pas sprake van een opdracht op het moment dat beide partijen het alsnog eens zijn over de inhoud.

De bedoeling van dit alles is om tussen leverancier en afnemer zo spoedig mogelijk schriftelijke duidelijkheid te laten ontstaan over aard en omvang van de opdracht. Om die reden is het verstandig dat partijen elk goede de bovenstaande termijnen noteren en bewaken.

In de voorwaarden is niet geregeld wat geldt indien een offerte door de leverancier niet conform het door de afnemer gevraagde is opgesteld. Dit kan ook niet omdat de enkele offerte-aanvraag en een daarop gevolgde offerte nog niet leiden tot een overeenkomst. Wel past hier het advies dat de afnemer op de offerte die van een offerte-aanvraag afwijkt geen opdracht verleent, maar een nieuwe offerte bij de

leverancier aanvraagt, waarbij hij zijn wijzigingen aan de leverancier duidelijk maakt.

Indien geen overeenkomst tot stand komt, is van belang hetgeen is bepaald in de **artikelen 3.2 en 4.1**. Zie daarover hoofdstuk 1 van deze toelichting.

5. Informatieplichten en waarschuwingsplichten

In de voorwaarden is een aantal informatieplichten opgenomen.

De leverancier moet de afnemer informeren over:

- het intreden van kostenverhogende omstandigheden (**artikel 5.3**);
- bezwaren tegen de inhoud van de schriftelijke opdrachtbevestiging van de afnemer (**artikel 6.3 en 6.4**);
- verdergaande garanties van toeleveranciers van de leverancier (**artikel 9.3**);
- het niet of slechts gewijzigd kunnen leveren van het product als gevolg van overmacht (**artikel 17.5**).

De afnemer moet de leverancier informeren over:

- afwijkingen in de schriftelijke opdracht (bevestiging) ten opzichte van de schriftelijke offerte van de leverancier (**artikel 6.2**);
- bezwaren tegen de inhoud van de schriftelijke opdrachtbevestiging van de leverancier (**artikel 6.4**);
- eisen die de afnemer aan het product stelt in verband met de bijzondere functie of het bijzondere gebruik van het product in het desbetreffende project, zulks met inbegrip van overheidsvoorschriften van bijzondere aard (**artikel 7.1**);
- het gewenste tijdstip van aflevering (door een tijdige afroep) ingeval voor de aflevering een tijdvak is overeengekomen (**artikel 11.3**);
- eventuele bij aflevering door hem aan de betonproducten geconstateerde gebreken (en wel binnen de gestelde termijnen na aflevering) (**artikel 13.1**);
- verborgen gebreken, al dan niet ernstig, (en wel binnen 6 weken na de ontdekking daarvan) (**artikel 14.2**).

Partijen moeten elkaar over en weer informeren over het, als gevolg van overmacht, niet of gewijzigd kunnen leveren of afnemen van het product (**artikel 17.5**).

Daarnaast kennen de voorwaarden een tweetal waarschuwingsplichten, te weten:

- de verplichting van de afnemer om de leverancier onverwijld te wijzen op klaarblijkelijke fouten in zaken, zoals constructies en materialen die de leverancier voornemens is te leveren of toe te passen (**artikel 7.2**);
- de verplichting van de leverancier om de afnemer onverwijld te wijzen op klaarblijkelijke fouten in hetgeen door de afnemer wordt voorgeschreven of ter beschikking gesteld (**artikel 9.5**).

6. Levering

De voorwaarden kennen drie mogelijkheden om de levertijd te bepalen:

1. het noemen van een bepaalde datum, dan wel;
2. het noemen van een bepaalde datum en een bepaald tijdstip, dan wel;
3. het noemen van een tijdvak.

Ad 1. Indien in de overeenkomst een bepaalde datum is vermeld, zal de aflevering op die datum, ongeacht het tijdstip, plaats moeten vinden (**artikelen 11.2 en 11.4**).

Ad 2. Indien in de overeenkomst een bepaalde datum en een bepaald tijdstip zijn vermeld, zal de aflevering op die datum en dat tijdstip plaats moeten vinden (**artikelen 11.2 en 11.4**).

Ad 3. Indien in de overeenkomst een tijdvak voor aflevering is vermeld, zal de afnemer tijdig, doch ten minste 5 werkdagen voor de aanvang van het tijdvak voor aflevering, afroepen. Bij dit afroepen komen partijen de datum, dan wel de datum en het tijdstip waarop de aflevering moet plaatsvinden nader overeen (**artikelen 11.3 en 11.4**).

De afgesproken levertijd heeft een fataal karakter. Wordt niet op de afgesproken datum dan wel op de afgesproken datum en tijdstip geleverd, dan is de leverancier van rechtswege in verzuim (**artikel 11.5**). Is de leverancier in verzuim, dan is hij aansprakelijk voor hetgeen redelijkerwijs als directe schade als gevolg van het niet nakomen van zijn verplichtingen is aan te merken mits het niet nakomen aan de leverancier kan worden toegerekend. **Artikel 11.6** geeft een opsomming van voor vergoeding in aanmerking komende schadeposten.

De plaats en de wijze van aflevering worden bij overeenkomst bepaald. Als aflevering geldt het aanbieden van de goederen op de overeengekomen plaats en tijd, ook indien de afnemer de goederen niet in ontvangst neemt (**artikel 12.1**).

De kosten van het transport naar de plaats van aflevering en het lossen zijn in principe voor de leverancier, tenzij levering franco werk niet gelost of af fabriek is overeengekomen. (**artikel 12.2**).

De afnemer zorgt ervoor dat de vervoermiddelen de losplaats over behoorlijk berijdbaar en toegankelijk terrein, dan wel over water, kunnen bereiken (**artikel 12.3**).

7. Kwaliteit

Het product moet een goede hoedanigheid bezitten. Het moet geschikt zijn voor het gebruiksdoel dat in de overeenkomst is opgenomen en voldoen aan de geldende normen en aan de eisen die in de overeenkomst aan het product worden gesteld (**artikel 9.1**).

De afnemer heeft het recht het product te laten keuren. Die keuring gebeurt in beginsel in de fabriek of op het terrein van de leverancier. Indien het product op goede gronden wordt afgekeurd zijn de kosten van de keuring voor rekening van de leverancier (**artikel 10**).

De afnemer zal binnen 24 uur na aflevering op de overeengekomen locatie (het weekeinde, feest- en collectieve vrije dagen niet meegerekend), aan de leverancier mededeling doen van die gebreken die bij aflevering zonder nader onderzoek door hem zijn geconstateerd. Deze termijn belooft evenwel 10 dagen indien de wijze waarop de producten zijn verpakt of opgetast, er redelijkerwijze aan in de weg staat, dat de afnemer de producten bij aflevering in volle omvang in ogenschouw kan nemen (**artikel 13.1**). Het door de afnemer niet meer kunnen aanspreken van de leverancier voor een gebrek dat bij aflevering in redelijkheid had moeten worden geconstateerd en gemeld, maar niet is geconstateerd en dus niet gemeld, laat uiteraard onverlet de aansprakelijkheid van de afnemer voor verborgen gebreken op grond van artikel 14 (**artikel 13.2**).

Indien omtrent de hoedanigheid niets uitdrukkelijk is overeengekomen zullen geringe afwijkingen geen reden tot afkeuring zijn (**artikel 13.3**).

8. Aansprakelijkheid

De leverancier is na aflevering niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het product, behoudens artikel 13.1, de wet of dat de tekortkoming als een verborgen gebrek is aan te merken (**artikel 14.1**). Onder verborgen gebrek wordt verstaan: een gebrek dat door de afnemer niet bij de aflevering is geconstateerd of bij de aflevering redelijkerwijs niet geconstateerd kon worden (**artikel 14.2**).

De afnemer dient binnen zes weken na de ontdekking van een voordien verborgen gebrek hiervan mededeling te doen aan de leverancier (artikel 14.2).

Voor de duur van de aansprakelijkheid is van belang dat een onderscheid wordt gemaakt tussen twee soorten van verborgen gebreken: het gewone verborgen gebrek en het ernstige verborgen gebrek. In **artikel 14.3** is een definitie gegeven van het ernstige gebrek.

Een rechtsvordering uit hoofde van een verborgen gebrek moet worden ingesteld binnen 5 jaar na aflevering. Een rechtsvordering uit hoofde van een ernstig gebrek moet worden ingesteld binnen 10 jaar na aflevering. Is een onderhoudstermijn tussen afnemer en opdrachtgever afgesproken, dan beginnen de genoemde termijnen te lopen direct na afloop van de onderhoudstermijn. Het niet tijdig instellen van de rechtsvordering leidt tot verval van rechten (**artikelen 14.2 en 14.3**).

Het gaat dus om het daadwerkelijk moeten instellen van een rechtsvordering op de

wijze als bedoeld in **artikel 13**; niet voldoende is het binnen de termijn laten uitgaan van een enkele aansprakelijkstelling.

Wat betreft het ernstige gebrek bevatten de voorwaarden een omgekeerde bewijslast. Zij gaan er namelijk van uit dat wanneer zich binnen 10 jaar na aflevering een ernstig gebrek openbaart, dit toe te rekenen is aan de leverancier, zij het dat hij de gelegenheid heeft om aannemelijk te maken dat het gebrek niet aan hem kan worden toegerekend (**artikel 14.3**).

Partijen kunnen in de overeenkomst een afwijkende ingangsdatum van de termijnen van 5 respectievelijk 10 jaar afspreken. Zo kan voor de ingangsdatum worden aangesloten bij de datum van oplevering door de afnemer aan diens opdrachtgever. Een dergelijke afwijking van de ingangsdatum dient schriftelijk overeengekomen te worden (**artikelen 14.2 en 14.3**).

De voorwaarden bieden de mogelijkheid dat de afnemer ten opzichte van zijn opdrachtgever langer dan 5 jaar voor verborgen gebreken, respectievelijk langer dan 10 jaar voor verborgen ernstige gebreken, aansprakelijk is. De leverancier zal die langere termijn tegen zich moeten laten gelden wanneer de afnemer de leverancier van de langere termijn op de hoogte heeft gesteld en de leverancier zich met die langere termijn schriftelijk heeft verenigd (**artikelen 14.2 laatste zin en 14.3 derde zin**).

De leverancier is op grond van **artikel 15** aansprakelijk voor schade aan het werk, voor zover die door de aflevering van het product is ontstaan en aan de leverancier is toe te rekenen. Deze bepaling geeft ook een omschrijving van wat in dit verband onder “schade aan het werk” moet worden verstaan. Uit de beperkte omschrijving van dat begrip blijkt dat de leverancier krachtens deze algemene voorwaarden iedere aansprakelijkheid voor andere schade uitsluit.

Die uitsluiting van aansprakelijkheid kan zich op grond van de **artikelen 185, 190 en 192** van Boek 6 van het BW echter niet uitstrekken tot schade door een gebrekkig product waardoor een persoon beschadigd wordt (ziek wordt, gewond raakt of overlijdt).

In de laatste zin van **artikel 15** is aan de rechter (in dit geval aan arbiters) de instructie gegeven dat bij de bepaling van de omvang van de door de leverancier te vergoeden schade, rekening wordt gehouden met de verhouding tussen de ontstane schade en de prijs van het product en met de vraag in hoeverre de schade gedekt is door een verzekering ten behoeve van de leverancier.

De afnemer draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem vervaardigde tekeningen en berekeningen, voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen, alsmede voor de door of namens hem aan de leverancier verstrekte gegevens, tekeningen en berekeningen (**artikel 8.1**).

In de algemene voorwaarden wordt niet geregeld de aansprakelijkheid indien het product schade aan het werk toebrengt, anders dan door de aflevering.

De afnemer is aansprakelijk voor de schade die wordt veroorzaakt door bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen die door hem ter beschikking zijn gesteld of voorgeschreven en die niet geschikt blijken te zijn voor het doel waarvoor zij volgens de overeenkomst bestemd zijn (**artikel 8.2**).

Indien de leverancier het product te laat levert (hij dus in verzuim is) en die te late levering aan hem kan worden toegerekend, is hij op grond van **artikel 11.6** aansprakelijk voor de daardoor ontstane directe schade.

Indien de afnemer het product niet afneemt op het overeengekomen tijdstip, is hij aansprakelijk voor hetgeen redelijkerwijze als daardoor ontstane directe schade is aan te merken, voor zover het niet afnemen aan de afnemer kan worden toegerekend (**artikel 8.3**).

9. Betaling

De afnemer is verplicht binnen 30 dagen na de factuurdatum (vervaldag) te betalen. Partijen kunnen een afwijkende betalingstermijn overeenkomen (**artikel 19.1**).

Indien de afnemer een product of een gedeelte daarvan op goede gronden heeft afgekeurd is hij, met inachtneming van het bepaalde in de overeenkomst, gerechtigd de betaling met betrekking tot het afgekeurde deel op te schorten voor zover de factuur op dat product of een gedeelte daarvan betrekking heeft (**artikel 19.1**).

Indien de afnemer op de vervaldag nog niet heeft betaald, zonder zich terecht op de opschortingsrechten te hebben beroepen, is de leverancier gerechtigd om over het opeisbare bedrag vanaf de vervaldatum van de factuur de wettelijke handelsrente te berekenen als bedoeld in artikelen 6:119a en 6:120 van het Burgerlijk Wetboek (**artikel 19.2**). Deze wettelijke handelsrente is gelijk aan de herfinancieringsrente die door de Europese Centrale Bank halfjaarlijks wordt vastgesteld, vermeerderd met zeven procentpunten (artikel 6:120 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek).

Bovendien is de leverancier bij niet-tijdige betaling door de afnemer bevoegd de verdere leveringen op te schorten of daarvoor contante betaling, vooruitbetaling of zekerheidstelling te vorderen (**artikel 19.3**).

10. Opschorting

In de wet is een aantal bepalingen opgenomen die een partij het recht toekennen de uitvoering van een overeenkomst op te schorten. De algemene voorwaarden vormen een aanvulling op de wettelijke opschortingsbepalingen.

De afnemer kan de uitvoering van de overeenkomst met de leverancier geheel of

gedeeltelijk opschorten, indien het aan hem opgedragen werk wordt geschorst of tijdelijk stilgelegd. De leverancier heeft dan recht op vergoeding van zijn directe schade (**artikelen 17.1 en 17.2**).

11. Ontbinding

In de wet is een aantal bepalingen opgenomen die een partij het recht toekennen een overeenkomst te ontbinden. De algemene voorwaarden vormen een aanvulling op de wettelijke ontbindingsgronden.

Partijen hebben het recht de overeenkomst door een schriftelijke mededeling geheel of gedeeltelijk te ontbinden indien:

- de duur of de gevolgen van bovenbedoelde opschorting, dan wel een overmachtsituatie dit redelijkerwijs rechtvaardigen (**artikel 17.6**);
- de andere partij in verzuim is ten aanzien van haar verplichtingen uit de overeenkomst (**artikel 20.4**).

De afnemer heeft het recht de overeenkomst met de leverancier geheel of gedeeltelijk te ontbinden indien:

- het aan de afnemer opgedragen werk in onvoltooide staat wordt beëindigd;
- de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt opgezegd;
- de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt ontbonden.

Zie steeds **artikel 17.3**.

De leverancier heeft dan recht op de prijs, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten (**artikel 17.4**).

De term “beëindiging in onvoltooide staat” is hier overigens gehanteerd, omdat die ook nogal eens in aannemingsvoorwaarden wordt gebruikt. Bij zo’n beëindiging gaat het om het definitief niet meer uitgevoerd worden van het werk door de aannemer op last van de opdrachtgever. De gevolgen van deze beëindiging komen in het algemeen dan ook overeen met de gevolgen in geval van opzegging van de aannemingsovereenkomst door de opdrachtgever.

12. Ingebreke blijven

In hoofdstuk 6 is uitvoerig stilgestaan bij één vorm van ingebreke blijven, namelijk van te late levering door de leverancier. De gevolgen daarvan zijn daar ook uitvoerig aan bod gekomen. Dat geval wordt hier dan ook niet meer besproken.

Hier is aan de orde wat er kan gebeuren als één van partijen ingebreke blijft (anders

dan dat de leverancier te laat levert).

Daarvoor is in de voorwaarden een algemene regeling opgenomen. Deze schrijft voor dat bij het ingebreke blijven van een partij, deze nalatige partij onmiddellijk in verzuim is als uit de overeenkomst voortvloeit dat daaraan een fatale termijn is verbonden is (**artikel 20.1**). Is een partij in verzuim, dan is de andere partij bevoegd om de overeenkomst te ontbinden (**artikel 20.4**). Is in de overeenkomst geen fatale termijn afgesproken dan zal de nalatige partij eerst schriftelijk in gebreke moeten worden gesteld en een redelijke termijn gesteld moeten krijgen om alsnog aan haar verplichtingen te voldoen (**artikel 20.2**). Wordt aan de aanmaning door laatstgenoemde partij niet (tijdig) voldaan, dan is deze in verzuim en is de wederpartij o.a. bevoegd om de overeenkomst te ontbinden (**artikel 20.4**).

De wederpartij van de nalatige partij is in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de nalatige partij zodanige maatregelen te nemen als zij ten nutte van de uitvoering van de overeenkomst in redelijkheid dienstig oordeelt (**artikel 20.3**). Daarbij kan men bijvoorbeeld denken aan de situatie dat de afnemer het product bij een derde bestelt.

Partijen zorgen ervoor dat de kosten, die voortvloeien uit de toepassing van de bedoelde maatregelen, binnen redelijke grenzen blijven (**artikel 20.3**).

13. Geschillen

Geschillen dienen op grond van **artikel 21.2** te worden voorgelegd aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw in Nederland. In plaats daarvan kunnen geschillen, welke tot de competentiegrens van de Rechtbank sector kanton behoren, ter keuze van de meest gereede partij ter beslechting aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd (**artikel 21.3**). **Artikel 21.3** ziet op geschillen met betrekking tot vorderingen tot een maximum beloop van € 5.000,- (inclusief per datum van dagvaarding eventueel opgevallen rente).

Aandachtspunten Algemene voorwaarden

voor de levering van betonproducten 2014

Er zijn weinig sectoren waarin zoveel gebruik wordt gemaakt van algemene voorwaarden als in de bouw. Dat heeft te maken met het groot aantal verschillende partijen dat bij de totstandkoming van een project betrokken is en de vele contracten die in verband daarmee worden gesloten. Het is van belang dat algemene voorwaarden - ook deze leveringsvoorwaarden - op de juiste wijze worden toegepast. In de uitgaven van de Algemene Voorwaarden voor de levering van betonproducten 2007 waren in de toelichting ook modellen opgenomen om het sluiten van overeenkomsten zo eenvoudig mogelijk te maken. Geconstateerd is dat deze modellen nauwelijks werden gebruikt omdat ze niet aansluiten op de diverse bestaande en veelal gestandaardiseerde bedrijfsvoering van ondernemingen. Er is daarom besloten de modellen niet meer te verstrekken. In plaats daarvan is naast een toelichting op deze Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten ook een overzicht met aandachtspunten opgesteld ten behoeve van een eenvoudige en correcte toepassing.

Aandachtspunten

Toepasselijkheid algemene voorwaarden

Leg expliciet vast dat de algemene voorwaarden van toepassing zijn op de overeenkomst. De algemene voorwaarden moeten vóór of bij het tot stand komen van een overeenkomst aan de wederpartij ter hand worden gesteld.

Vermijd de situatie dat verschillende algemene voorwaarden van toepassing zijn op een en dezelfde overeenkomst door de toepasselijkheid van andere voorwaarden uitdrukkelijk van de hand te wijzen.

Totstandkoming overeenkomst

De overeenkomst komt tot stand door een schriftelijke of mondelinge opdracht van de afnemer op grond van de offerte. De schriftelijke opdracht (bevestiging) wordt geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven. Wijkt de opdracht af van de offerte, dan dient de afnemer dit duidelijk kenbaar te melden aan de leverancier.

Bij levering uit voorraad of magazijn geldt de, door of namens de afnemer, ondertekende ontvangstbevestiging als de schriftelijke bevestiging van de opdracht.

Relevante termijnen schriftelijke opdracht

* Leverancier kan binnen 14 dagen na ontvangst van de schriftelijke opdracht eventuele bezwaren uiten tegen de inhoud van de opdracht.

Relevante termijnen mondelinge opdracht

- * Afnemer dient binnen 14 dagen na het geven van de mondelinge opdracht een schriftelijke opdrachtbevestiging te sturen.
- * Leverancier kan binnen 14 dagen na ontvangst van de schriftelijke opdrachtbevestiging eventuele bezwaren uiten tegen de inhoud van de opdracht.
- * Leverancier kan mondelinge opdracht van afnemer schriftelijk bevestigen indien afnemer niet binnen 14 dagen na het geven van de mondelinge opdracht een schriftelijke opdrachtbevestiging heeft gestuurd. Deze schriftelijke opdrachtbevestiging van leverancier wordt geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven tenzij de afnemer onverwijld, doch uiterlijk binnen 7 dagen, kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud.

Bij het geven van de mondelinge opdracht door de afnemer kunnen afnemer en leverancier overeenkomen dat leverancier de mondelinge opdracht schriftelijk bevestigt aan de afnemer. Deze afspraak dient schriftelijk overeengekomen te worden. De overeengekomen informatieplicht en relevante termijnen gelden in dat geval voor de andere partij.

Prijzen

Wijzigingen in lonen, prijzen en andere kosten kunnen alleen dan tot wijzigingen in de overeengekomen prijs leiden indien partijen vooraf schriftelijk de mogelijkheid van verrekening van prijswijziging zijn overeengekomen.

Levertijd

Vermeld in de overeenkomst de datum, dan wel de datum en het tijdstip, dan wel een tijdvak voor aflevering. Indien een tijdvak voor aflevering is overeengekomen zal de afnemer tijdig, doch ten minste 5 werkdagen voor de aanvang van het tijdvak afroepen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

De overeengekomen levertijden zijn fataal; levert een leverancier niet op het overeengekomen leveringstijdstip dan is leverancier door te late levering meteen "in verzuim" en aansprakelijk voor hetgeen redelijkerwijs als directe schade aan de leverancier kan worden toegerekend (in de algemene voorwaarden 2007 moest schriftelijk worden overeengekomen dat datum en tijdstip van levering fataal zijn. In aansluiting met wetgeving is dit gewijzigd).

Aflevering

Leg in de overeenkomst de plaats en wijze van levering vast. Het transport naar de plaats van aflevering met inbegrip van het laden en lossen is voor rekening en risico van de leverancier (franco werk), tenzij in overeenkomst wordt gekozen voor 'franco werk niet gelost' of voor 'levering af fabriek'.

Gebreken

De leverancier is na aflevering niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het product, behoudens

- artikel 13.1 algemene voorwaarden
- de wet
- de tekortkoming als een verborgen gebrek (artikel 14.2 en 14.3 algemene voorwaarden) is aan te merken.

Relevante termijnen verborgen gebreken

* De afnemer dient binnen zes weken na de ontdekking van een voordien verborgen gebrek hiervan mededeling te doen aan de leverancier.

* Een rechtsvordering uit hoofde van een verborgen gebrek moet worden ingesteld binnen 5 jaar na aflevering.

* Een rechtsvordering uit hoofde van een verborgen gebrek zijnde een ernstig gebrek moet worden ingesteld binnen 10 jaar na aflevering (in artikel 14.3 algemene voorwaarden is een definitie gegeven van het ernstige gebrek).

Partijen kunnen een onderhoudstermijn overeenkomen. De termijnen van 5 respectievelijk 10 jaar gaan dan lopen direct na afloop van de onderhoudstermijn.

Partijen kunnen in de overeenkomst een afwijkende ingangsdatum van de termijnen van 5 respectievelijk 10 jaar afspreken.

Betalingstermijn

De algemene voorwaarden schrijven een betalingstermijn van 30 dagen na factuurdatum voor. Partijen kunnen een andere betalingstermijn overeenkomen.

Verschil Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2007-2014

Versie 2007

Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2007

zoals gezamenlijk opgesteld door Bouwend Nederland en de Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland (BFBN)

Artikel 1. Begrippen

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

de leverancier:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de levering van het product is opgedragen of aan wie daartoe een offerte wordt gevraagd;

de afnemer:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die de opdracht voor levering van het product verstrekt, dan wel daartoe een offerte vraagt;

producten:

betonproducten met inbegrip van andere bijbehorende producten;

de overeenkomst:

de tussen leverancier en afnemer tot stand gekomen overeenkomst tot koop en verkoop van producten.

Artikel 2. Toepassing algemene voorwaarden

2.1 Deze voorwaarden gelden tussen

Versie 2014

Algemene voorwaarden voor de levering van betonproducten 2014

zoals gezamenlijk opgesteld door Bouwend Nederland en de Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland (BFBN)

Artikel 1. Begrippen

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

de leverancier:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de levering van het product is opgedragen of aan wie daartoe een offerte wordt gevraagd;

de afnemer:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die de opdracht voor levering van het product verstrekt, dan wel daartoe een offerte vraagt;

producten:

betonproducten met inbegrip van andere bijbehorende producten;

de overeenkomst:

de tussen leverancier en afnemer tot stand gekomen overeenkomst tot koop en verkoop van producten.

Artikel 2. Toepassing algemene voorwaarden

2.1 Deze voorwaarden gelden tussen

leverancier en afnemer nadat zij door (een van) partijen van toepassing zijn verklaard op een offerte of een overeenkomst voor de levering van producten. Indien deze voorwaarden op een overeenkomst van toepassing zijn, gelden zij eveneens voor alle uit die overeenkomst voortvloeiende overeenkomsten.

- 2.2 Afwijkingen van deze algemene voorwaarden of aanvullingen hierop zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.

Artikel 3. Offerte

- 3.1 De gedagtekende offerte is bindend gedurende de daarin vermelde termijn. Indien geen termijn is vermeld, geldt de offerte 6 weken.
- 3.2 Indien geen opdracht wordt verleend, is de leverancier gerechtigd de met het tot stand brengen van de offerte gemoeide kosten aan de afnemer in rekening te brengen, indien en voor zover dit vóór het uitbrengen van de offerte schriftelijk is bedongen.

Artikel 4. Tekeningen en berekeningen

- 4.1 Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen, die door een partij of in haar opdracht door een externe ontwerper zijn vervaardigd, blijven eigendom van die partij. Zij mogen door de wederpartij niet aan derden ter hand worden gesteld of getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte of opdracht te verkrijgen, dan

leverancier en afnemer nadat zij door (een van) partijen van toepassing zijn verklaard op een offerte of een overeenkomst voor de levering van producten. Indien deze voorwaarden op een overeenkomst van toepassing zijn, gelden zij eveneens voor alle uit die overeenkomst voortvloeiende overeenkomsten.

- 2.2 Afwijkingen van deze algemene voorwaarden of aanvullingen hierop zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.

Artikel 3. Offerte

- 3.1 De gedagtekende offerte is bindend gedurende de daarin vermelde termijn. Indien geen termijn is vermeld, geldt de offerte 6 weken.
- 3.2 Indien geen opdracht wordt verleend, is de leverancier gerechtigd de met het tot stand brengen van de offerte gemoeide kosten aan de afnemer in rekening te brengen, indien en voor zover dit vóór het uitbrengen van de offerte schriftelijk is overeengekomen.

Artikel 4. Tekeningen en berekeningen

- 4.1 Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen, die door een partij of in haar opdracht door een externe ontwerper zijn vervaardigd, blijven eigendom van die partij. Zij mogen door de wederpartij niet aan derden ter hand worden gesteld of getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte of opdracht te verkrijgen, dan

wel enig voordeel voor zichzelf en/of derden te behalen. Indien geen opdracht wordt verleend, dienen deze bescheiden binnen 14 dagen na een daartoe gedaan verzoek, dat uiterlijk binnen 3 maanden na de dagtekening van de offerte dient te worden gedaan, franco te worden teruggezonden.

4.2 Met inachtneming van het in het derde en vierde lid bepaalde, heeft de afnemer echter de vrije beschikking over de in het eerste lid bedoelde gegevens, ongeacht de vorm waarin zij zijn vastgelegd, indien hij de vergoeding als bedoeld in artikel 3, tweede lid, heeft betaald, dan wel - ingeval die vergoeding niet is bedongen - indien hij een nader overeen te komen redelijke vergoeding betaalt.

4.3 Gegevens over fabricage- en/of constructiemethoden, waarop het auteursrecht van toepassing is, of ten aanzien waarvan een ontwerper als bedoeld in het eerste lid een voorbehoud heeft gemaakt, mogen door de wederpartij niet worden gebruikt, gekopieerd, aan derden getoond of bekendgemaakt, tenzij daarvoor schriftelijk toestemming is verleend.

4.4 Onder derden zijn in het voorgaande lid niet begrepen de opdrachtgever van het werk, waarvoor het product is bestemd, alsmede degenen die voor de uitvoering van dat werk van bedoelde gegevens gebruik moeten maken.

wel enig voordeel voor zichzelf en/of derden te behalen. Indien geen opdracht wordt verleend, dienen deze bescheiden binnen 14 dagen na een daartoe gedaan schriftelijk verzoek, dat uiterlijk binnen 3 maanden na de dagtekening van de offerte dient te worden gedaan, franco te worden teruggezonden.

4.2 Met inachtneming van het in het derde en vierde lid bepaalde, heeft de afnemer echter de vrije beschikking over de in het eerste lid bedoelde gegevens, ongeacht de vorm waarin zij zijn vastgelegd, indien hij de vergoeding als bedoeld in artikel 3, tweede lid, heeft betaald, dan wel - ingeval die vergoeding niet is overeengekomen - indien alsnog schriftelijk een vergoeding wordt overeengekomen.

4.3 Gegevens over fabricage- en/of constructiemethoden, waarop het auteursrecht van toepassing is, of ten aanzien waarvan een ontwerper als bedoeld in het eerste lid een voorbehoud heeft gemaakt, mogen door de wederpartij niet worden gebruikt, gekopieerd, aan derden getoond of bekendgemaakt, tenzij daarvoor schriftelijk toestemming is verleend.

4.4 Onder derden zijn in het voorgaande lid niet begrepen de opdrachtgever van het werk, waarvoor het product is bestemd, alsmede degenen die voor de uitvoering van dat werk van bedoelde gegevens gebruik moeten maken.

4.5 Partijen kunnen bij overtreding van het bepaalde in dit artikel, vergoeding vorderen van de uit de overtreding voortvloeiende schade.

Artikel 5. Prijs

5.1 Prijzen zijn exclusief omzetbelasting en zijn gebaseerd op de belastingen, heffingen, lonen, sociale lasten, materiaal- en grondstofprijzen en andere kosten, zoals die gelden op de datum van schriftelijke offerte.

5.2 Onverminderd het bepaalde in het volgende lid en het bepaalde in artikel 18 onder b, leidt een wijziging van de in het eerste lid bedoelde lonen, prijzen of andere kosten, alleen dan tot wijziging van een overeengekomen prijs, voor zover partijen de verrekening van wijzigingen van deze kostenfactoren tevoren schriftelijk zijn overeengekomen.

5.3 Indien de leverancier extra kosten moet maken:

- die het gevolg zijn van kostenverhogende omstandigheden waarvoor geldt dat bij het tot stand komen van de overeenkomst geen rekening behoefde te worden gehouden met de kans dat zij zich zouden voordoen en
- die de leverancier niet kunnen worden toegerekend en
- die in verhouding tot de prijs van de levering aanzienlijk zijn, dient hij de afnemer hiervan onverwijld op de hoogte te stellen. Alsdan zullen partijen op korte termijn met elkaar in overleg treden over

4.5 Partijen kunnen bij overtreding van het bepaalde in dit artikel, vergoeding vorderen van de uit de overtreding voortvloeiende schade.

Artikel 5. Prijs

5.1 Prijzen zijn exclusief omzetbelasting en zijn gebaseerd op de belastingen, heffingen, lonen, sociale lasten, materiaal- en grondstofprijzen en andere kosten, zoals die gelden op de datum van schriftelijke offerte.

5.2 Onverminderd het bepaalde in het volgende lid en het bepaalde in artikel 18 onder b, leidt een wijziging van de in het eerste lid bedoelde lonen, prijzen of andere kosten, alleen dan tot wijziging van een overeengekomen prijs, voor zover partijen de verrekening van wijzigingen van deze kostenfactoren tevoren schriftelijk zijn overeengekomen.

5.3 Indien de leverancier extra kosten moet maken:

- die het gevolg zijn van kostenverhogende omstandigheden waarvoor geldt dat bij het tot stand komen van de overeenkomst geen rekening behoefde te worden gehouden met de kans dat zij zich zouden voordoen en
- die de leverancier niet kunnen worden toegerekend en
- die in verhouding tot de prijs van de levering aanzienlijk zijn, dient hij de afnemer hiervan onverwijld op de hoogte te stellen. Alsdan zullen partijen op korte termijn met elkaar in overleg treden over

de vraag in hoeverre de leverancier de kostenverhoging in redelijkheid en billijkheid aan de afnemer kan doorberekenen.

de vraag in hoeverre de leverancier de kostenverhoging in redelijkheid en billijkheid aan de afnemer kan doorberekenen.

5.4 Onder de in het vorige lid bedoelde kostenverhogende omstandigheden worden in ieder geval begrepen vorst of abnormale waterstand.

(vervallen)

5.5 De afnemer is gerechtigd de medewerking aan de aflevering op te schorten totdat de kostenverhogende omstandigheden zich niet langer voordoen, of totdat de leverancier een oplossing heeft voorgesteld die door de afnemer in redelijkheid niet kan worden afgewezen.

5.4 De afnemer is gerechtigd de medewerking aan de aflevering op te schorten totdat de kostenverhogende omstandigheden zich niet langer voordoen, of totdat de leverancier een oplossing heeft voorgesteld die door de afnemer in redelijkheid niet kan worden afgewezen.

Artikel 6. Totstandkoming van de overeenkomst

Artikel 6. Totstandkoming van de overeenkomst

6.1 De overeenkomst komt tot stand door een opdracht tot levering van het product op grond van de offerte. Indien de afnemer een opdracht geeft aan de leverancier in afwijking van de door de leverancier opgestelde offerte, dient de afnemer de afwijking van de offerte te melden aan de leverancier. Een opdracht die van de offerte afwijkt, geldt als een verwerping van de oorspronkelijke offerte en leidt slechts tot een overeenkomst tussen partijen conform de afwijkende opdracht, indien die afwijkende opdracht schriftelijk door de leverancier wordt aanvaard.

6.1 De overeenkomst komt tot stand door een schriftelijke of mondelinge opdracht tot levering van het product op grond van de offerte.

6.2 Indien de afnemer een opdracht geeft aan de leverancier in afwijking van de door de leverancier opgestelde offerte, dient de afnemer de afwijking van de offerte duidelijk kenbaar te melden aan de leverancier.

6.2 Indien de afnemer mondeling opdracht geeft, wordt een

6.3 Indien de afnemer schriftelijk opdracht geeft, wordt de opdracht

schriftelijke opdrachtbevestiging van de leverancier geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven, tenzij de afnemer onverwijld de leverancier kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud.

van de afnemer met inachtneming van het bepaalde in artikel 6.2, geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven, tenzij de leverancier de afnemer binnen 14 dagen na ontvangst van de opdracht kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud.

6.4. Indien de afnemer mondeling opdracht geeft, wordt een schriftelijke opdrachtbevestiging van de afnemer met inachtneming van het bepaalde in artikel 6.2, geacht de inhoud van het overeengekomene juist weer te geven, tenzij de leverancier de afnemer binnen 14 dagen na ontvangst van de opdrachtbevestiging kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud. Als de afnemer niet binnen 14 dagen na de mondelinge opdracht de opdracht schriftelijk aan de leverancier bevestigt, wordt de schriftelijke opdrachtbevestiging van de leverancier geacht de inhoud van de het overeengekomene juist weer te geven tenzij de afnemer de leverancier onverwijld, doch uiterlijk binnen 7 dagen, kennis geeft van zijn bezwaren tegen deze weergave van de inhoud. In afwijking van bovenstaande kunnen partijen overeenkomen dat leverancier de mondelinge opdracht schriftelijk bevestigt aan de afnemer. De in dit lid overeengekomen informatieplichten gelden in dat geval voor de andere partij een en ander onder handhaving van de gestelde termijnen.

6.3 Bij levering uit voorraad of magazijn na totstandkoming van

6.5 Bij levering uit voorraad of magazijn na totstandkoming van

de overeenkomst geldt de door of namens de afnemer ondertekende ontvangstbevestiging als schriftelijke bevestiging van de opdracht aan de leverancier.

- 6.4 Op wijzigingen in en aanvullingen op de overeenkomst of nadere afspraken is het bepaalde in de eerste twee leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. Verplichtingen van de afnemer

- 7.1 De afnemer zorgt ervoor dat de leverancier overeenkomstig diens aanwijzingen tijdig kan beschikken over de voor de uitvoering van het werk benodigde gegevens en wijst de leverancier op overheidsvoorschriften van bijzondere aard, een en ander voor zover die voor de leverancier van belang zijn.

- 7.2 De afnemer is verplicht de leverancier onverwijld te wijzen op voor de afnemer klaarblijkelijke fouten of gebreken in constructies en werkwijzen, bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen, die de leverancier blijkens de door hem aan de afnemer verstrekte stukken voornemens is te leveren respectievelijk toe te passen.

Artikel 8. Aansprakelijkheid van de afnemer

- 8.1 De afnemer draagt de verantwoordelijkheid voor de door

de overeenkomst geldt de door of namens de afnemer ondertekende ontvangstbevestiging als schriftelijke bevestiging van de opdracht aan de leverancier.

- 6.6 Op wijzigingen in en aanvullingen op de overeenkomst of nadere afspraken is het bepaalde in de eerste vier leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. Verplichtingen van de afnemer

- 7.1 De afnemer zorgt ervoor dat de leverancier overeenkomstig diens aanwijzingen tijdig kan beschikken over de voor de vervaardiging van het product benodigde gegevens en wijst hij de leverancier daarbij op de eisen die hij aan het product stelt in verband met de bijzondere functie of het bijzondere gebruik van het product in het desbetreffende project, zulks met inbegrip van overheidsvoorschriften van bijzondere aard.

- 7.2 De afnemer is verplicht de leverancier onverwijld te wijzen op voor de afnemer klaarblijkelijke fouten of gebreken in constructies en werkwijzen, bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen, die de leverancier blijkens de door hem aan de afnemer verstrekte stukken voornemens is te leveren respectievelijk toe te passen.

Artikel 8. Aansprakelijkheid van de afnemer

- 8.1 De afnemer draagt de verantwoordelijkheid voor de door

of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen, alsmede voor de door of namens hem verstrekte gegevens.

door of namens hem vervaardigde tekeningen en berekeningen, voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen, alsmede voor de door of namens hem verstrekte gegevens, tekeningen en berekeningen.

8.2 De afnemer is in dit verband aansprakelijk voor schade die wordt veroorzaakt door bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen, welke door of namens hem ter beschikking zijn gesteld of voorgeschreven en naar hun aard ongeschikt blijken te zijn voor het doel waarvoor zij volgens de overeenkomst bestemd zijn.

8.2 De afnemer is aansprakelijk voor schade die wordt veroorzaakt door bouwstoffen, materialen of hulpmiddelen, welke door of namens hem ter beschikking zijn gesteld of voorgeschreven en naar hun aard ongeschikt blijken te zijn voor het doel waarvoor zij volgens de overeenkomst bestemd zijn.

8.3 Indien de afnemer het product niet afneemt op het met inachtneming van artikel 11 vastgestelde tijdstip, is hij aansprakelijk voor de daaruit direct voortvloeiende schade (met inbegrip van een redelijke vergoeding voor opslag), voor zover het niet afnemen aan de afnemer kan worden toegerekend.

8.3 Indien de afnemer het product niet afneemt op het met inachtneming van artikel 11 vastgestelde tijdstip, is hij aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende directe schade (met inbegrip van een redelijke vergoeding voor opslag), voor zover het niet afnemen aan de afnemer kan worden toegerekend.

Artikel 9. Verplichtingen van de leverancier

9.1 De leverancier garandeert dat het product een goede hoedanigheid bezit, geschikt is voor het doel waarvoor het blijkens de overeenkomst bestemd is en voldoet aan de geldende normen, alsmede aan de in de overeenkomst aan het product gestelde eisen.

9.2 De leverancier staat in voor de naleving van de ten tijde van de

Artikel 9. Verplichtingen van de leverancier

9.1 De leverancier garandeert dat het product een goede hoedanigheid bezit, geschikt is voor het doel waarvoor het blijkens de overeenkomst bestemd is en voldoet aan de geldende normen, alsmede aan de in de overeenkomst aan het product gestelde eisen.

9.2 De leverancier staat in voor de naleving van de ten tijde van de

offerte voor de levering van belang zijnde overheidsvoorschriften en beschikkingen van overheidswege. De gevolgen van de naleving van overheidsvoorschriften van bijzondere aard zijn echter niet voor rekening van de leverancier, tenzij de afnemer hem van deze voorschriften op grond van artikel 7.1 in kennis heeft gesteld, of redelijkerwijze moet worden aangenomen dat de leverancier die voorschriften had behoren te kennen.

9.3 Indien een toeleverancier van de leverancier op te verwerken materialen, onderdelen of constructies een verdergaande garantie geeft dan voor de afnemer uit de overeenkomst voortvloeit, wordt die verdergaande garantie eveneens geacht deel uit te maken van de rechtsverhouding tussen leverancier en afnemer. De leverancier is verplicht de afnemer schriftelijk van die verdergaande garantie in kennis te stellen.

9.4 Bij de totstandkoming van de overeenkomst kan de afnemer van de leverancier verlangen dat deze het product of onderdelen daarvan niet door derden zal laten leveren of vervaardigen dan met schriftelijke goedkeuring van de afnemer.

9.5 De leverancier is verplicht de afnemer onverwijld te wijzen op voor hem klaarblijkelijke fouten of gebreken in door of namens de afnemer voorgeschreven constructies en werkwijzen, dan wel in door of namens de afnemer verstrekte

offerte voor de levering van belang zijnde overheidsvoorschriften en beschikkingen van overheidswege. De gevolgen van de naleving van overheidsvoorschriften van bijzondere aard zijn echter niet voor rekening van de leverancier, tenzij de afnemer hem van deze voorschriften op grond van artikel 7.1 in kennis heeft gesteld, of redelijkerwijze moet worden aangenomen dat de leverancier die voorschriften had behoren te kennen.

9.3 Indien een toeleverancier van de leverancier op te verwerken materialen, onderdelen of constructies een verdergaande garantie geeft dan voor de afnemer uit de overeenkomst voortvloeit, wordt die verdergaande garantie eveneens geacht deel uit te maken van de rechtsverhouding tussen leverancier en afnemer. De leverancier is verplicht de afnemer schriftelijk van die verdergaande garantie in kennis te stellen.

9.4 Bij de totstandkoming van de overeenkomst kan de afnemer van de leverancier verlangen dat deze het product of onderdelen daarvan niet door derden zal laten leveren of vervaardigen dan met schriftelijke goedkeuring van de afnemer.

9.5 De leverancier is verplicht de afnemer onverwijld te wijzen op voor hem klaarblijkelijke fouten of gebreken in door of namens de afnemer vervaardigde tekeningen en berekeningen, dan wel in door of namens de afnemer verstrekte

gegevens, dan wel in door of namens de afnemer voorgeschreven of ter beschikking gestelde bouwstoffen, materialen en hulpmiddelen.

- 9.6 De leverancier vrijwaart de afnemer tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade voor zover deze tijdens het transport of bij het lossen van het product is veroorzaakt en toe te rekenen is aan de leverancier, zijn personeel, zijn toeleveranciers of zijn transporteurs.

Artikel 10. Keuring

Met inachtneming van hetgeen over de keuringsmethoden is overeengekomen, heeft de afnemer het recht om het product, of de wijze waarop het wordt vervaardigd, te keuren of te laten keuren, teneinde vast te stellen of het product voldoet aan hetgeen is overeengekomen. In geval van afkeuring op goede gronden komen de kosten van de keuring voor rekening van de leverancier. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, vindt keuring plaats in de fabriek of op het terrein van de leverancier.

Artikel 11. Levertijd

- 11.1 Ter bepaling van de levertijd worden voor de aflevering een bepaalde datum en een bepaald tijdstip in de overeenkomst vermeld, dan wel een tijdvak.
- 11.2 Indien voor de aflevering een bepaalde datum en een bepaald tijdstip in de overeenkomst zijn vermeld, dient aflevering op die

gegevens, dan wel in door of namens de afnemer voorgeschreven of ter beschikking gestelde bouwstoffen, materialen en hulpmiddelen.

- 9.6 De leverancier vrijwaart de afnemer tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade voor zover deze is veroorzaakt door en toe te rekenen is aan de leverancier, zijn hulppersonen, zijn personeel, zijn toeleveranciers of zijn transporteurs.

Artikel 10. Keuring

Met inachtneming van hetgeen over de keuringsmethoden is overeengekomen, heeft de afnemer het recht om het product, of de wijze waarop het wordt vervaardigd, te keuren of te laten keuren, teneinde vast te stellen of het product voldoet aan hetgeen is overeengekomen. In geval van afkeuring op goede gronden komen de kosten van de keuring voor rekening van de leverancier. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, vindt keuring plaats in de fabriek of op het terrein van de leverancier.

Artikel 11. Levertijd

- 11.1 Ter bepaling van de levertijd wordt voor de aflevering een bepaalde datum, dan wel een bepaalde datum met een bepaald tijdstip, dan wel een tijdvak in de overeenkomst vermeld.
- 11.2 Indien voor de aflevering een bepaalde datum, dan wel een bepaalde datum met een bepaald tijdstip, in de overeenkomst zijn

datum en op dat tijdstip plaats te hebben.

vermeld, dient aflevering op die datum, c.q. op die datum en op het tijdstip plaats te hebben.

11.3 Indien de leverancier zijn verplichtingen op het met inachtneming van het voorgaande lid vastgestelde tijdstip niet nakomt, is hij van rechtswege in verzuim, mits is overeengekomen dat datum en tijdstip van aflevering fataal zijn. Indien is overeengekomen dat datum en tijdstip van aflevering niet fataal zijn, is de leverancier eerst in verzuim nadat de afnemer hem heeft aangemaand om alsnog binnen een redelijke termijn af te leveren en die aflevering is uitgebleven.

(vervallen)

11.4 Indien voor de aflevering een tijdvak in de overeenkomst is vermeld, dient de aflevering binnen dat tijdvak plaats te hebben, met dien verstande dat de datum en het tijdstip worden bepaald met inachtneming van het in het volgende lid bepaalde.

11.3 Indien voor de aflevering een tijdvak in de overeenkomst is vermeld, dient de aflevering binnen dat tijdvak plaats te hebben, met dien verstande dat de datum, dan wel de datum en het tijdstip, worden bepaald met inachtneming van het in het volgende lid bepaalde.

11.5 De afnemer zal tijdig, doch ten minste 5 werkdagen voor de aanvang van het tijdvak afroepen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Bij dit afroepen komen partijen datum en het tijdstip van aflevering binnen het tijdvak nader overeen, of komen zij een andere datum en tijdstip van aflevering, dan wel een nieuw tijdvak voor aflevering overeen. Het aldus nader overeengekomene wordt door de afnemer schriftelijk aan de leverancier bevestigd.

11.4 De afnemer zal tijdig, doch ten minste 5 werkdagen voor de aanvang van het tijdvak afroepen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Bij dit afroepen komen partijen de datum, dan wel de datum en het tijdstip van aflevering binnen het tijdvak nader overeen, of komen zij een andere datum, c.q. een andere datum met tijdstip van aflevering overeen, dan wel een nieuw tijdvak voor aflevering. Het aldus nader overeengekomene wordt door de afnemer schriftelijk aan de

leverancier bevestigd.

11.6 Indien de leverancier zijn verplichtingen niet op een ingevolge dit artikel overeengekomen datum en tijdstip nakomt, is hij van rechtswege in verzuim, mits schriftelijk is overeengekomen dat datum en tijdstip van aflevering fataal zijn. Indien dit niet schriftelijk is overeengekomen, is de leverancier eerst in verzuim nadat de afnemer hem heeft aangemaand om alsnog binnen een redelijke termijn te leveren en die levering is uitgebleven.

11.7 Indien de leverancier op grond van het in dit artikel bepaalde in verzuim is, is hij aansprakelijk voor hetgeen redelijkerwijs als directe schade als gevolg van dat niet nakomen is aan te merken, een en ander voor zover het niet nakomen aan de leverancier kan worden toegerekend. De leverancier is alsdan gehouden tot betaling van de eventuele meerprijs, de extra gemaakte kosten en de directe schade als gevolg van de vertraging, een en ander voor zover dit in verhouding staat tot de ernst van zijn verzuim en de overeengekomen prijs.

11.8 De afnemer is gehouden de schade, die voortvloeit uit een niet nakomen als bedoeld in het vorige lid, zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12. Aflevering

12.1 De plaats en de wijze van aflevering worden in de overeenkomst

11.5 Indien de leverancier zijn verplichtingen op een ingevolge dit artikel overeengekomen datum ongeacht het tijdstip, dan wel op een overeengekomen datum met tijdstip niet nakomt, is hij van rechtswege in verzuim.

11.6 Indien de leverancier op grond van het in dit artikel bepaalde in verzuim is, is hij aansprakelijk voor hetgeen redelijkerwijs als directe schade als gevolg van dat niet nakomen is aan te merken, een en ander voor zover het niet nakomen aan de leverancier kan worden toegerekend. De leverancier is alsdan gehouden tot betaling van de eventuele meerprijs, de extra gemaakte kosten en de directe schade als gevolg van de vertraging.

11.7 De afnemer is gehouden de schade, die voortvloeit uit een niet nakomen als bedoeld in het vorige lid, zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12. Aflevering

12.1 De plaats en de wijze van aflevering worden in de overeenkomst

bepaald. Als aflevering geldt het aanbieden van de goederen op de overeengekomen plaats en tijd, ook indien de afnemer de goederen niet in ontvangst neemt. Op dit tijdstip gaat de termijn in als bedoeld in artikel 13, eerste lid. Indien de aflevering echter op een later tijdstip geschiedt als gevolg van voor rekening van de leverancier komende omstandigheden, gaat de in de vorige zin bedoelde termijn op dat latere tijdstip in.

12.2 Het transport naar de plaats van aflevering met inbegrip van het laden en lossen is voor rekening en risico van de leverancier, tenzij ingevolge het vierde of vijfde lid anders is overeengekomen.

12.3 De afnemer zorgt er voor dat de vervoermiddelen de losplaats goed en over een behoorlijk berijdbaar en toegankelijk terrein, dan wel over water, kunnen bereiken, alsmede dat voldoende ruimte voor aflevering beschikbaar is.

12.4.1 Indien levering franco werk niet-gelost is overeengekomen, zal voor elke vracht onmiddellijk aansluitend op het tijdstip van aankomst een losuur worden toegestaan. Meer losuren kunnen in rekening worden gebracht. De aflevering dient zodanig te geschieden dat het lossen in normale werktijd kan geschieden. Om dit te bewerkstelligen treden partijen daarover tijdig met elkaar in overleg.

bepaald. Als aflevering geldt het aanbieden van de goederen op de overeengekomen plaats en tijd, ook indien de afnemer de goederen niet in ontvangst neemt. Op dit tijdstip gaat de termijn in als bedoeld in artikel 13, eerste lid. Indien de aflevering echter op een later tijdstip geschiedt als gevolg van voor rekening van de leverancier komende omstandigheden, gaat de in de vorige zin bedoelde termijn op dat latere tijdstip in.

12.2 Het transport naar de plaats van aflevering met inbegrip van het laden en lossen is voor rekening en risico van de leverancier, tenzij ingevolge het vierde of vijfde lid anders is overeengekomen.

12.3 De afnemer zorgt er voor dat de vervoermiddelen de losplaats goed en over een behoorlijk berijdbaar en toegankelijk terrein, dan wel over water, kunnen bereiken, alsmede dat voldoende ruimte voor aflevering beschikbaar is.

12.4.1 Indien levering franco werk niet-gelost is overeengekomen, zal voor elke vracht onmiddellijk aansluitend op het tijdstip van aankomst een losuur worden toegestaan. Meer losuren kunnen in rekening worden gebracht. De aflevering dient zodanig te geschieden dat het lossen in normale werktijd kan geschieden. Om dit te bewerkstelligen treden partijen daarover tijdig met elkaar in overleg.

12.4.2 Het lossen door de afnemer geschiedt met voldoende geschikt personeel en materiaal en op aanwijzing van de transporteur.

12.4.3 Indien het lossen door de afnemer geschiedt en de leverancier daartoe hulpmiddelen aan de afnemer ter beschikking heeft gesteld, is de afnemer vanaf het moment dat de hulpmiddelen op het terrein zijn aangevoerd, verantwoordelijk voor het juiste gebruik van die hulpmiddelen.

12.5 Indien levering af fabriek is overeengekomen, wordt het product geacht te zijn afgeleverd zodra dit in of op de vervoermiddelen is geladen.

Artikel 13. Gebreken

13.1 De afnemer is verplicht om binnen 24 uur na aflevering (het weekeinde, feest- en collectieve vrije dagen niet meegerekend) aan de leverancier mededeling te doen van die gebreken, die bij aflevering zonder nader onderzoek door hem zijn geconstateerd. De gevolgen van het niet-nakomen door de afnemer van de in de vorige zin bedoelde verplichting gelden eveneens als het gebreken betreft die de afnemer zonder nader onderzoek in redelijkheid had kunnen of moeten constateren.

12.4.2 Het lossen door de afnemer geschiedt met voldoende geschikt personeel en materiaal en op aanwijzing van de transporteur.

12.4.3 Indien het lossen door de afnemer geschiedt en de leverancier daartoe hulpmiddelen aan de afnemer ter beschikking heeft gesteld, is de afnemer vanaf het moment dat de hulpmiddelen op het terrein zijn aangevoerd, verantwoordelijk voor het juiste gebruik van die hulpmiddelen.

12.5 Indien levering af fabriek is overeengekomen, wordt het product geacht te zijn afgeleverd zodra dit in of op de vervoermiddelen is geladen.

Artikel 13. Gebreken

13.1 De afnemer is verplicht om binnen 24 uur na aflevering op de overeengekomen locatie (het weekeinde, feest- en collectieve vrije dagen niet meegerekend) aan de leverancier mededeling te doen van die gebreken, die bij aflevering zonder nader onderzoek door hem zijn geconstateerd. Deze termijn belooft evenwel 10 dagen indien de wijze waarop de producten zijn verpakt of opgetast, er redelijkerwijze aan in de weg staat, dat de afnemer de producten bij aflevering in volle omvang in ogenschouw kan nemen. De gevolgen van het niet-nakomen door de afnemer van de in de vorige zinnen bedoelde verplichting gelden eveneens als het gebreken betreft die de afnemer zonder

nader onderzoek in redelijkheid had kunnen of moeten constateren.

13.2 De in ontvangstneming van de producten door de afnemer laat de aansprakelijkheid van de leverancier voor eventuele verborgen gebreken op grond van artikel 14 onverlet.

13.2 De in ontvangstneming van de producten door de afnemer laat de aansprakelijkheid van de leverancier voor eventuele verborgen gebreken op grond van artikel 14 onverlet.

13.3 Onverminderd het bepaalde in artikel 9, eerste lid zullen, indien en voor zover omtrent de hoedanigheid van het product overigens niets uitdrukkelijk is overeengekomen, geringe afwijkingen in maat, kleur, oppervlakte, structuur, eventuele kalkuitslag en andere geconstateerde kleine gebreken geen reden tot afkeuring zijn.

13.3 Onverminderd het bepaalde in artikel 9, eerste lid zullen, indien en voor zover omtrent de hoedanigheid van het product overigens niets uitdrukkelijk is overeengekomen, geringe afwijkingen in maat, kleur, oppervlakte, structuur, eventuele kalkuitslag en andere geconstateerde kleine gebreken geen reden tot afkeuring zijn.

Artikel 14. Aansprakelijkheid van de leverancier

Artikel 14. Aansprakelijkheid van de leverancier

14.1 Onverminderd het in de wet en het in de volgende leden bepaalde en behoudens aan eventuele toepasselijke garanties door de afnemer te ontlenen aanspraken, is de leverancier na aflevering niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het product.

14.1 Onverminderd het in artikel 13.1, in de wet en het in de volgende leden bepaalde en behoudens aan eventuele toepasselijke garanties door de afnemer te ontlenen aanspraken, is de leverancier na aflevering niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het product.

14.2 Indien het product of enig onderdeel daarvan een verborgen gebrek bevat dat aan de leverancier kan worden toegerekend en waarvan de afnemer de leverancier binnen zes weken na ontdekking mededeling heeft gedaan, is de leverancier voor dat gebrek ten opzichte van de afnemer aansprakelijk. Een gebrek is als een verborgen gebrek aan te merken

14.2 Indien het product of enig onderdeel daarvan een verborgen gebrek bevat dat aan de leverancier kan worden toegerekend en waarvan de afnemer de leverancier binnen zes weken na ontdekking mededeling heeft gedaan, is de leverancier voor dat gebrek ten opzichte van de afnemer aansprakelijk. Een gebrek is als een verborgen gebrek

indien het door de afnemer niet bij de aflevering is geconstateerd of behoefde te worden geconstateerd. De rechtsvordering uit hoofde van verborgen gebrek is niet ontvankelijk, indien deze wordt ingesteld na verloop van 5 jaar na de dag van aflevering.

aan te merken indien het door de afnemer niet bij de aflevering is geconstateerd of daarbij redelijkerwijs niet geconstateerd kon worden. De rechtsvordering uit hoofde van verborgen gebrek is niet ontvankelijk, indien deze wordt ingesteld na verloop van 5 jaar na de dag van aflevering. Indien partijen in de overeenkomst een andere ingangsdatum van die termijn hebben afgesproken, is de rechtsvordering uit hoofde van een verborgen gebrek niet ontvankelijk na verloop van 5 jaar na de overeengekomen ingangsdatum. Als een onderhoudstermijn is overeengekomen, begint de termijn van 5 jaar te lopen direct na afloop van de onderhoudstermijn. Indien de afnemer echter ten opzichte van zijn opdrachtgever voor verborgen gebreken langer dan gedurende deze termijn aansprakelijk is, de afnemer zulks schriftelijk aan de leverancier heeft medegedeeld en de leverancier zich daarmee schriftelijk heeft verenigd, wordt de termijn tot die langere duur verlengd.

14.3 Ingeval een verborgen gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering uit hoofde van dit gebrek niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van 10 jaar na de aflevering. Indien de afnemer echter ten opzichte van zijn opdrachtgever voor ernstige gebreken langer dan gedurende deze termijn aansprakelijk is, de afnemer zulks schriftelijk aan de leverancier heeft medegedeeld en de leverancier

14.3 Ingeval een verborgen gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering uit hoofde van dit gebrek niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van 10 jaar na aflevering, of, indien partijen in de overeenkomst een andere ingangsdatum van die termijn hebben afgesproken, na verloop van 10 jaar na de overeengekomen ingangsdatum. Als een onderhoudstermijn is

zich daarmee schriftelijk heeft verenigd, wordt de termijn tot die langere duur verlengd.

Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken, indien het de hechtheid van het product of van een essentieel onderdeel daarvan, dan wel van het werk van de afnemer in gevaar brengt.

Een ernstig gebrek dat zich binnen 10 jaar na de aflevering openbaart, wordt, behoudens tegenbewijs door de leverancier, geacht het gevolg te zijn van een aan de leverancier toe te rekenen omstandigheid.

overeengekomen, begint de termijn van 10 jaar te lopen direct na afloop van de onderhoudstermijn. Indien de afnemer echter ten opzichte van zijn opdrachtgever voor ernstige gebreken langer dan gedurende deze termijn aansprakelijk is, de afnemer zulks schriftelijk aan de leverancier heeft medegedeeld en de leverancier zich daarmee schriftelijk heeft verenigd, wordt de termijn tot die langere duur verlengd.

Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken, indien het de hechtheid van het product of van een essentieel onderdeel daarvan, dan wel van het werk van de afnemer in gevaar brengt.

Een ernstig gebrek dat zich binnen 10 jaar na aflevering, of binnen 10 jaar na de overeengekomen ingangsdatum, dan wel in geval van een onderhoudstermijn binnen 10 jaar na afloop van de onderhoudstermijn, openbaart, wordt, behoudens tegenbewijs door de leverancier, geacht het gevolg te zijn van een aan de leverancier toe te rekenen omstandigheid.

Artikel 15. Aansprakelijkheid voor schade door aflevering

De leverancier is aansprakelijk voor schade aan het werk van de afnemer, voor zover de schade door aflevering van het product is veroorzaakt en aan de leverancier, waaronder begrepen zijn personeel, zijn toeleveranciers of zijn transporteurs, is toe te rekenen. Onder schade aan het werk wordt slechts verstaan schade aan het geheel of gedeeltelijk door de afnemer ten behoeve van zijn opdrachtgever

Artikel 15. Aansprakelijkheid voor schade door aflevering

De leverancier is aansprakelijk voor schade aan het werk van de afnemer, voor zover de schade door aflevering van het product is veroorzaakt en aan de leverancier, waaronder begrepen zijn personeel, zijn toeleveranciers of zijn transporteurs, is toe te rekenen. Onder schade aan het werk wordt slechts verstaan schade aan het geheel of gedeeltelijk door de afnemer ten behoeve van zijn opdrachtgever

gebouwde of gemaakte, schade aan op het werkterrein aanwezige eigendommen van de afnemer of van de opdrachtgever van de afnemer, alsmede schade aan op het werkterrein aanwezige hulpwerken, bouwstoffen en hulpmiddelen. Iedere aansprakelijkheid van de leverancier voor andere schade is uitgesloten, behoudens waar het de schade betreft, bedoeld in artikelen 6:185, 6:190 en 6:192 van het Burgerlijk Wetboek. Bij de bepaling van de omvang van de schadevergoeding wordt rekening gehouden met de verhouding tussen de ontstane schade en de prijs van het product, alsmede met de vraag in hoeverre de schade gedekt is door een verzekering ten behoeve van de leverancier.

gebouwde of gemaakte, schade aan op het werkterrein aanwezige eigendommen van de afnemer of van de opdrachtgever van de afnemer, alsmede schade aan op het werkterrein aanwezige hulpwerken, bouwstoffen en hulpmiddelen. Iedere aansprakelijkheid van de leverancier voor andere schade aan het werk van de afnemer door aflevering van het product, is uitgesloten, behoudens waar het de schade betreft, bedoeld in artikelen 6:185, 6:190 en 6:192 van het Burgerlijk Wetboek. Bij de bepaling van de omvang van de schadevergoeding wordt rekening gehouden met de verhouding tussen de ontstane schade en de prijs van het product, alsmede met de vraag in hoeverre de schade gedekt is door een verzekering ten behoeve van de leverancier.

Artikel 16. Overgang risico en eigendom

- 16.1 Het product is na aflevering voor risico van de afnemer.
- 16.2 Onverminderd het bepaalde in de wet, wordt het product eerst eigendom van de afnemer nadat hij heeft voldaan aan zijn uit de levering van dat product voortvloeiende betalingsverplichtingen.
- 16.3 Zolang de leverancier als eigenaar dient te worden aangemerkt, verplicht de afnemer zich jegens hem om het geleverde product zorgvuldig te behandelen en dit noch te verpanden, noch te verwerken, over te dragen of af te geven, anders dan in het kader van de normale bedrijfsvoering.

Artikel 16. Overgang risico en eigendom

- 16.1 Het product is na aflevering voor risico van de afnemer.
- 16.2 Onverminderd het bepaalde in de wet, wordt het product eerst eigendom van de afnemer nadat hij heeft voldaan aan zijn uit de levering van dat product voortvloeiende betalingsverplichtingen.
- 16.3 Zolang de leverancier als eigenaar dient te worden aangemerkt, verplicht de afnemer zich jegens hem om het geleverde product zorgvuldig te behandelen en dit noch te verpanden, noch te verwerken, over te dragen of af te geven, anders dan in het kader van de normale bedrijfsvoering.

Artikel 17. Tussentijdse wijziging en beëindiging van de overeenkomst

- 17.1 Indien het aan de afnemer opgedragen werk, waartoe de levering door de leverancier plaatsvindt, wordt geschorst of tijdelijk stilgelegd, is de afnemer bevoegd de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te schorten.
- 17.2 In het in het eerste lid bedoelde geval heeft de leverancier recht op vergoeding van de schade die hij ten gevolge van de opschorting lijdt.
- 17.3 Indien het aan de afnemer opgedragen werk, waartoe de levering door de leverancier plaatsvindt, in onvoltooide staat wordt beëindigd, dan wel indien de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt opgezegd, is de afnemer bevoegd de onderhavige overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Hetzelfde geldt indien de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt ontbonden.
- 17.4 In de in het vorige lid bedoelde gevallen, evenals in de gevallen van tussentijdse beëindiging van de overeenkomst door de afnemer en van het door de afnemer in onvoltooide staat beëindigen van het opgedragen werk – anders dan voor zover dit aan de leverancier is toe te rekenen – heeft de leverancier

Artikel 17. Tussentijdse wijziging en beëindiging van de overeenkomst

- 17.1 Indien het aan de afnemer opgedragen werk, waartoe de levering door de leverancier plaatsvindt, wordt geschorst of tijdelijk stilgelegd, is de afnemer bevoegd de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te schorten.
- 17.2 In het in het eerste lid bedoelde geval heeft de leverancier recht op vergoeding van de directe schade die hij ten gevolge van de opschorting lijdt.
- 17.3 Indien het aan de afnemer opgedragen werk, waartoe de levering door de leverancier plaatsvindt, in onvoltooide staat wordt beëindigd, dan wel indien de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt opgezegd, is de afnemer bevoegd de onderhavige overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Hetzelfde geldt indien de overeenkomst tussen de afnemer en diens opdrachtgever wordt ontbonden.
- 17.4 In de in het vorige lid bedoelde gevallen, evenals in de gevallen van tussentijdse beëindiging van de overeenkomst door de afnemer en van het door de afnemer in onvoltooide staat beëindigen van het opgedragen werk – anders dan voor zover dit aan de leverancier is toe te rekenen – heeft de

recht op de prijs, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten.

leverancier recht op de prijs, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten.

17.5 Indien tijdens de uitvoering van de overeenkomst blijkt dat het product of een onderdeel daarvan door overmacht of een andere oorzaak niet of slechts gewijzigd kan worden geleverd, is iedere partij die dit bemerkt verplicht om hiervan onverwijld mededeling te doen aan de wederpartij teneinde in onderling overleg, hetzij de uitvoering van de overeenkomst aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen, hetzij tot een andere redelijke oplossing te komen.

17.5 Indien tijdens de uitvoering van de overeenkomst blijkt dat het product of een onderdeel daarvan door overmacht of een andere oorzaak niet of slechts gewijzigd kan worden geleverd, is de partij die dit bemerkt verplicht om hiervan onverwijld mededeling te doen aan de wederpartij teneinde in onderling overleg, hetzij de uitvoering van de overeenkomst aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen, hetzij tot een andere redelijke oplossing te komen. Dit laat aansprakelijkheid van partijen op grond van de overeenkomst onverlet.

17.6 Onverminderd het bepaalde in de wet heeft ieder der partijen het recht om de overeenkomst door een schriftelijke mededeling geheel of gedeeltelijk te ontbinden, indien:
a. de duur en/of de gevolgen van de opschorting als bedoeld in het eerste lid, dan wel een overmachttoestand dit redelijkerwijs rechtvaardigen en/of;
b. in het geval als bedoeld in het vorige lid, na verloop van een maand geen redelijke oplossing ter zake van prijs, technische uitvoering, of levertijd kan worden gevonden.

17.6 Onverminderd het bepaalde in de wet heeft ieder der partijen het recht om de overeenkomst door een schriftelijke mededeling geheel of gedeeltelijk te ontbinden, indien:
a. de duur en/of de gevolgen van de opschorting als bedoeld in het eerste lid, dan wel een overmachttoestand dit redelijkerwijs rechtvaardigen en/of;
b. in het geval als bedoeld in het vorige lid, na verloop van een maand geen redelijke oplossing ter zake van prijs, technische uitvoering, of levertijd kan worden gevonden.

17.7 In de in het vorige lid bedoelde gevallen wordt naar redelijkheid tussen partijen afgerekend,

(vervallen)

tenzij de ontbinding het gevolg is van een aan de afnemer toe te rekenen tekortkoming. In dat laatste geval vindt afrekening plaats overeenkomstig het in het vierde lid bepaalde.

Artikel 18. Meer en minder werk

Verrekening van meer en minder werk vindt plaats:

- a. ingeval van wijzigingen van de overeenkomst;
- b. ingeval van aanwijzingen door of vanwege de overheid op grond van wettelijke voorschriften of beschikkingen, voor zover deze voor of bij het sluiten van de overeenkomst niet waren te voorzien;
- c. ingeval van afwijkingen van de bedragen van stelposten;
- d. ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
- e. in de gevallen waarin verrekening van meer en minder werk in de overeenkomst is voorgeschreven.

Artikel 19. Betaling

19.1 De afnemer is verplicht facturen binnen 30 dagen na factuurdatum te voldoen. Indien de afnemer een product of een gedeelte daarvan, met inachtneming van het bepaalde in de overeenkomst, op goede gronden heeft afgekeurd, is hij gerechtigd de betaling met betrekking tot het afgekeurde deel op te schorten.

19.2 Bij overschrijding van de betalingstermijn is de leverancier gerechtigd om over het eventueel

Artikel 18. Meer en minder werk

Verrekening van meer en minder werk vindt plaats:

- a. ingeval van wijzigingen van de overeenkomst;
- b. ingeval van aanwijzingen door of vanwege de overheid op grond van wettelijke voorschriften of beschikkingen, voor zover deze voor of bij het sluiten van de overeenkomst niet waren te voorzien;
- c. ingeval van afwijkingen van de bedragen van stelposten;
- d. ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
- e. in de gevallen waarin verrekening van meer en minder werk in de overeenkomst is voorgeschreven.

Artikel 19. Betaling

19.1 De afnemer is verplicht facturen binnen 30 dagen na factuurdatum, tenzij anders overeengekomen, te voldoen. Indien de afnemer een product of een gedeelte daarvan, met inachtneming van het bepaalde in de overeenkomst, op goede gronden heeft afgekeurd, is hij gerechtigd de betaling met betrekking tot het afgekeurde deel op te schorten.

19.2 Bij overschrijding van de betalingstermijn is de leverancier gerechtigd om over het eventueel

opeisbare bedrag de wettelijke handelsrente te berekenen als bedoeld in artikelen 6:119a en 6:120 van het Burgerlijk Wetboek.

opeisbare bedrag de wettelijke handelsrente te berekenen als bedoeld in artikelen 6:119a en 6:120 van het Burgerlijk Wetboek.

19.3 Ingeval de afnemer per vervaldatum van een factuur nog niet betaald heeft zonder zich terecht op een wettelijk of contractueel opschortingsrecht te hebben beroepen, is de leverancier bevoegd de daartegenover staande leveringsverplichting op te schorten totdat die betaling, vermeerderd met de opgevallen rente als bedoeld in lid 2, is geschied of voor hetgeen nog te leveren is contante betaling of vooruitbetaling dan wel genoegzame zekerheidstelling te verlangen.

19.3 Ingeval de afnemer per vervaldatum van een factuur nog niet betaald heeft zonder zich terecht op een wettelijk of contractueel opschortingsrecht te hebben beroepen, is de leverancier bevoegd: a. de daartegenover staande leveringsverplichting op te schorten totdat die betaling, vermeerderd met de opgevallen rente als bedoeld in lid 2, is geschied, of b. voor hetgeen nog te leveren is contante betaling of vooruitbetaling, dan wel genoegzame zekerheidstelling, te verlangen.

Artikel 20. In gebreke blijven van een partij

20.1 Indien een partij in gebreke blijft en indien uit de overeenkomst voortvloeit dat daaraan een fatale termijn is verbonden, is de nalatige partij onmiddellijk in verzuim.

20.2 Indien een partij andere op haar rustende verplichtingen uit deze overeenkomst niet nakomt en de wederpartij haar in verband daarmee schriftelijk in gebreke dient te stellen, zal deze de nalatige partij daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog haar verplichtingen na te komen.

20.3 De wederpartij is in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de nalatige partij zodanige

Artikel 20. In gebreke blijven van een partij

20.1 Indien een partij in gebreke blijft en indien uit de overeenkomst voortvloeit dat daaraan een fatale termijn is verbonden, is de nalatige partij onmiddellijk in verzuim.

20.2 Indien een partij andere op haar rustende verplichtingen uit deze overeenkomst niet nakomt en de wederpartij haar in verband daarmee schriftelijk in gebreke dient te stellen, zal deze de nalatige partij daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog haar verplichtingen na te komen.

20.3 De wederpartij is in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de nalatige partij zodanige

maatregelen te nemen als zij ten nutte van de uitvoering van de overeenkomst in redelijkheid dienstig oordeelt. Partijen zorgen ervoor dat de kosten, die voortvloeien uit de toepassing van de bedoelde maatregelen, binnen redelijke grenzen blijven.

maatregelen te nemen als zij ten nutte van de uitvoering van de overeenkomst in redelijkheid dienstig oordeelt. Partijen zorgen ervoor dat de kosten, die voortvloeien uit de toepassing van de bedoelde maatregelen, binnen redelijke grenzen blijven.

20.4 Indien een partij op grond van het in de vorige leden bepaalde nalatig is en blijft haar verplichtingen na te komen, is de wederpartij gerechtelijk de overeenkomst te ontbinden, onverminderd haar recht op nakoming en/of schadevergoeding.

20.4 Indien een partij op grond van het in de vorige leden bepaalde in verzuim is, is de wederpartij gerechtigd de overeenkomst te ontbinden, onverminderd haar recht op nakoming en/of schadevergoeding.

20.5 Onverminderd het bepaalde in de wet wordt een partij geacht van rechtswege in verzuim te zijn in geval:
a. zij in staat van faillissement wordt verklaard;
b. zij surseance van betaling aanvraagt;
c. ten laste van haar door een derde enig rechtmatig beslag wordt gelegd, tenzij dit binnen een maand, al dan niet tegen zekerheidstelling, wordt opgeheven;
d. zij de bedrijfsuitvoering staakt.

20.5 Onverminderd het bepaalde in de wet wordt een partij geacht van rechtswege in verzuim te zijn in geval:
a. zij in staat van faillissement wordt verklaard;
b. zij surseance van betaling aanvraagt;
c. ten laste van haar door een derde enig rechtmatig beslag wordt gelegd, tenzij dit binnen een maand, al dan niet tegen zekerheidstelling, wordt opgeheven;
d. zij de bedrijfsuitvoering staakt.

20.6 In een geval als in het voorgaande lid bedoeld, heeft de wederpartij het recht om in de gevallen sub a, b en d zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst de overeenkomst onmiddellijk schriftelijk te ontbinden en in het geval sub c na rechterlijke tussenkomst en dan alleen als het beslag de ontbinding rechtvaardigt.

20.6 In een geval als in het voorgaande lid bedoeld, heeft de wederpartij het recht om in de gevallen sub a, b en d zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst de overeenkomst onmiddellijk schriftelijk te ontbinden en in het geval sub c na rechterlijke tussenkomst en dan alleen als het beslag de ontbinding rechtvaardigt.

20.7 Indien een partij tot invordering overgaat, is de nalatige partij buitengerechtelijke incassokosten verschuldigd als bedoeld in artikel 6:96 van het Burgerlijk Wetboek, met een minimum van € 250,--.

20.8 Het in de voorgaande leden bepaalde, laat onverlet het recht van de wederpartij:

- a. om direct volledige betaling te vorderen van hetgeen de nalatige partij op grond van de overeenkomst verschuldigd is;
- b. alle overige rechten geldend te maken ter zake van tekortkomingen zoals elders in deze voorwaarden of de overeenkomst bepaald.

Artikel 21. Geschillen

21.1 Voor de beslechting van de in dit artikel bedoelde geschillen doen partijen afstand van hun recht deze aan de gewone rechter voor te leggen, behoudens ingeval van het nemen van conservatoire maatregelen en de voorzieningen om deze in stand te houden, het voeren van een kort geding en behoudens de in het derde lid omschreven bevoegdheid.

21.2 Alle geschillen, – daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de overeenkomst of van de overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel zijn tussen partijen mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig de regelen, beschreven in de statuten

20.7 Indien een partij tot invordering overgaat, is de nalatige partij buitengerechtelijke incassokosten verschuldigd als bedoeld in artikel 6:96 van het Burgerlijk Wetboek, met een minimum van € 250,--.

20.8 Het in de voorgaande leden bepaalde, laat onverlet het recht van de wederpartij:

- a. om direct volledige betaling te vorderen van hetgeen de nalatige partij op grond van de overeenkomst verschuldigd is;
- b. alle overige rechten geldend te maken ter zake van tekortkomingen zoals elders in deze voorwaarden of de overeenkomst bepaald.

Artikel 21. Geschillen

21.1 Voor de beslechting van de in dit artikel bedoelde geschillen doen partijen afstand van hun recht deze aan de gewone rechter voor te leggen, behoudens ingeval van het nemen van conservatoire maatregelen en de voorzieningen om deze in stand te houden of op te heffen.

21.2 Alle geschillen, – daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de overeenkomst of van de overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel zijn tussen partijen mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig de regelen, beschreven in de statuten

van de Raad van Arbitrage voor de Bouw in Nederland, zoals deze drie maanden voor het tot stand komen van de overeenkomst luiden.

21.3 In afwijking van het in het tweede lid bepaalde kunnen geschillen, welke tot de competentie van de kantonrechter behoren, ter keuze van de meest gerede partij ter beslechting aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd.

Artikel 22. Slotbepaling

Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is het Nederlandse recht van toepassing.

van de Raad van Arbitrage voor de Bouw in Nederland, zoals deze drie maanden voor het tot stand komen van de overeenkomst luiden.

21.3 In afwijking van het in het tweede lid bepaalde kunnen geschillen, welke tot de competentiegrens van de Rechtbank sector kanton behoren, ter keuze van de meest gerede partij ter beslechting aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd.

Artikel 22. Slotbepaling

Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is het Nederlandse recht van toepassing.

Colofon

Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland
Zaagmolenlaan 20
Postbus 194
3440 AD Woerden
t 0348 - 484 484
f 0348 - 484 450
e beton@bfbn.nl
i www.bfbn.nl

Bouwend Nederland
Zilverstraat 69
Postbus 340
2700 AH Zoetermeer
t 079 - 3 252 252
f 079 - 3 252 290
e info@bouwendnederland.nl
i www@bouwendnederland.nl

Aan de BFBN zijn de volgende sectorverenigingen en stichtingen gelieerd:
AB-FAB Associatie van Betonfabrikanten van Constructieve Elementen
AGRAB Vereniging van Fabrikanten van Agrarische Betonwaren
BB&S Stichting Betonfabrikanten van Bouwblokken en -Stenen
BeST Vereniging van Fabrikanten van Bestratingmaterialen en Straataankleding
VPB Vereniging van Producenten van Betonleidingsystemen